

Службен весник

на Република Македонија

Број 16

28 јануари 2013, понеделник

година LXIX

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
601. Закон за медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина.....	2	610. Одлука за определување највисоки цени на одделни нафтени деривати утврдени согласно Методологијата ..	20
602. Закон за изменување на Законот за здравственото осигурување.....	16	611. Одлука за издавање на лиценца за вршење на енергетска дејност трговија со електрична енергија	22
603. Решение за наплата на трошоци при укажување помош (асистенција) од страна на полицијата	16	612. Одлука за утврдување на продажна цена на природен гас за тарифни потрошувачи приклучени на системот за дистрибуција на природен гас во Технолошко-индустриска развојна зона-Скопје за месец јануари 2013 година.....	25
604. Решение за овластување на тело за верификација и контрола.....	17	613. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за издавање на лиценца за вршење на енергетската дејност трговија со нафта и нафтени деривати и биогорива и мешавина на течни горива од фосилно потекло што се користат за транспорт со биогорива – трговија со екстра лесно масло за домаќинство (ЕЛ-1) и ЕУРО ДИЗЕЛ БС	25
605. Решение за овластување на тело за верификација и контрола.....	18	614. Правилник за посебните барања за безбедност на брзо замрзната храна (*)	28
606. Правилник за дополнување на Правилникот за критериумите за финансирање на програмите односно проектите по одделни дејности во културата.....	18	Огласен дел.....	1-32
607. Исправка на Одлуката за изменување и дополнување на Одлуките за формирање на општинските изборни комисии.....	19		
608. Решение од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија	19		
609. Решение од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија....	20		

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

601.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МЕДИЦИНСКИТЕ СТУДИИ И КОНТИНУИРАНОТО СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА ДОКТОРИТЕ НА МЕДИЦИНА

Се прогласува Законот за медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 јануари 2013 година.

Бр. 07-516/1
24 јануари 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗА К О Н

ЗА МЕДИЦИНСКИТЕ СТУДИИ И КОНТИНУИРАНОТО СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА ДОКТОРИТЕ НА МЕДИЦИНА

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите и постапката за стекнувањето на квалификации за вршење на професијата доктор на медицина на територијата на Република Македонија, студиските програми за образование и стекнување на квалификации за вршење на дејност на доктори на медицина, полагањето на стручниот испит за докторите на медицина, континуираното стручно усовршување на докторите на медицина, следењето на новите сознанија во медицината, унапредувањето на знаењето и практичните вештини на докторите на медицина.

Член 2

Диплома за завршено образование и стекнати квалификации од областа на медицината за вршење на професијата доктор на медицина издаваат високообразовните установи - медицинските факултети во Република Македонија акредитирани од страна на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование и кои поседуваат решение за вршење на високообразовна дејност издадено од страна на министерството надлежно за работите од областа на високото образование.

Член 3

(1) Студиите по општа медицина потребни за вршење на професијата доктор на медицина опфаќаат најмалку шест години на високо образование, односно 5.500 часа на теоретска настава и практична обука обезбедена од универзитет или под надзор на универзитет.

(2) Студиите по општа медицина потребни за вршење на професијата доктор на медицина гарантираат дека лицето кое го завршило процесот на образование, најмалку ги стекнало следниве знаења и вештини:

- соодветно знаење на науките на кои се заснова медицината и добро разбирање на научните методи, вклучувајќи ги начелата за мерење на биолошките функции, вреднување на научно востановените факти и анализата на податоците,

- задоволително разбирање на структурата, функциите и однесувањето на здравите и болните лица, како и односите меѓу здравствената состојба и физичката и социјалната средина на човекот,

- соодветно знаење на клиничките дисциплини и практика на медицината во однос на профилаксиката, дијагностиката и терапијата, што му овозможуваат да добие целосна слика на психичките и физичките заболувања, како и на човековата репродукција и

- соодветно клиничко искуство во здравствени установи под соодветен надзор.

Член 4

(1) Студиските програми за образование и стекнување на квалификации за вршење на дејност на доктори на медицина ги акредитира Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на предлог на посебна комисија од пет члена.

(2) Членови на комисијата од ставот (1) на овој член се доктори по медицински науки со наставно-научно звање вонреден, односно редовен професор на медицински науки, кои имаат објавено најмалку пет труда во научни списанија со импакт фактор во последните пет години.

(3) При формирањето на комисијата од ставот (1) на овој член се применува принципот на соодветна и правична застапеност на сите заедници во Република Македонија.

Член 5

(1) Одборот за акредитација и евалуација на високото образование при акредитирањето на студиска програма со чие завршување студентите се стекнуваат со образование и квалификации за вршење дејност на доктор на медицина (во натамошниот текст: студиската програма), ја има предвид особено постапката за полагање на стручниот испит и одредбите од овој закон.

(2) Студиската програма вклучува предмети од претклинички области кои се изучуваат и полагаат во текот на првите две години и клинички области кои се изучуваат и полагаат во текот на следните четири години.

(3) Предметите од трета година на студиската програма не може да се слушаат ако не се положи првиот дел од стручниот испит.

(4) Студиската програма задолжително вклучува практична обука за болничко згрижување која се изведува во текот на изучувањето на предметите од претклиничките области и клиничките области преку задолжителна волонтерска работа со полно работно време во универзитетска клиника, клиничка болница, општа болница, специјална болница, односно во здравствена установа во која се врши специјалистичко консултативна здравствена дејност.

(5) Практичната обука од ставот (4) на овој член се спроведува врз основа на план за волонтирање донесен од Министерството за здравство при што јавните здравствени установи се должни да ја овозможат практичната обука, во вкупно траење од три месеци, од кои првиот дел од практичната обука во траење од 45 дена се спроведува во текот на првите две години, а вториот дел во траење од 45 дена се спроведува во текот на следните четири години, при што успешно завршување на првиот дел од практичната обука е услов за полагање на првиот дел од стручниот испит, а успешното завршување на вториот дел од практичната обука е услов за полагање на вториот дел на стручниот испит.

(6) Студиската програма задолжително вклучува и изучување и полагање на англиски јазик во текот на две години, од кои една година во текот на изучувањето на предклиничките области кога се изучуваат особено медицинските изрази од претклиничките области и една година во текот на изучувањето на клиничките области кога се изучуваат особено медицинските изрази од клиничките области.

(7) Високообразовната установа на која се изведува студиската програма (во натамошниот текст: високообразовната установа) задолжително определува најмалку еден предмет од претклиничките области и најмалку еден предмет од клиничките области, за кои наставата се изведува и испитите се полагаат на англиски јазик, при што доколку високообразовната установа определи повеќе предмети, студентот има право на избор на предметот.

(8) Високообразовната установа во текот на изведувањето на студиската програма, покрај стекнувањето на знаење и вештини, обезбедува студентите да се стекнат со комуникациски вештини и со соодветен однос и начин на однесување кон колегите и пациентите.

(9) Високообразовната установа обезбедува со изведувањето на практичната настава покрај болнички кревети да не се вознемируваат пациентите, при што истата се изведува во мали групи на студенти и тоа при настава во форма на објаснување пред пациент, во група од најмногу шест студенти, а при настава во форма на медицински преглед на пациент од страна на студентите, во група од најмногу три студенти.

(10) Високообразовната установа во текот на секоја година задолжително обезбедува за сите клинички предмети најмалку едно предавање да одржи наставник кој предава на врвните 500 високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет, или секоја година задолжително обезбедува предавање во траење од најмалку една недела најмалку по три клинички предмети за секоја студиска година да одржи наставник кој предава на врвните 500 високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг Универзитет, на кое ќе бидат поканети да присуствуваат и сите наставници од соодветната област.

(11) Високообразовната установа го уредува начинот на полагањето на испитите, кој се состои од писмен, устен и практичен дел, како и редоследот за полагање на испитите на тој начин што ќе се обезбеди успешно стекнување на неопходните знаења, вештини и начин на однесување, заради преоѓање на повисоко ниво на стекнување на знаења и вештини во рамките на истиот циклус на студии.

(12) Високообразовната установа го информира студентот за редоследот за полагање на испитите и тој е составен дел на студиската програма.

(13) На предавањата и на испитите, задолжително првенствено се користи стручна литература што е во употреба на врвните 100 високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет.

(14) Со успешно завршување на студиската програма, студентот се стекнува со звање „доктор на медицина“, кое му овозможува вршење на дејност доктор на медицина по положувањето на стручниот испит, како и стручно усовршување и специјализација, односно супспецијализација во одделни области од медицината.

(15) Високообразовната установа најмалку еднаш годишно ги поканува почесните и визитинг професори да одржат предавање на високообразовната установа од областа на медицината.

Член 6

(1) Пробната работа и полагањето на стручниот испит за докторите на медицина се врши согласно со Законот за здравствената заштита и прописите кои произлегуваат од него, освен доколку поинаку не е определено со овој закон.

(2) Студентите на медицина и докторите на медицина полагаат стручен испит кој е услов за вршење на дејноста доктор на медицина (во натамошниот текст: стручен испит).

(3) Стручниот испит се полага пред испитна комисија за првиот дел и испитна комисија за вториот дел, формирани од Лекарската комора на Македонија, кои имаат по пет члена од кои најмалку два члена се доценти, редовни или вонредни професори, а при формирањето на комисиите се применува принципот на соодветна и правична застапеност на сите заедници во Република Македонија.

(4) Членовите на комисијата од ставот (3) на овој член се доктори по медицински науки кои имаат објавено најмалку пет труда во научни списанија со импакт фактор и кои престојувале и работеле на медицински факултети, медицински институти, односно здравствени установи во земјите членки на ОЕЦД, во период од најмалку вкупно шест месеци, континуирано или со прекини.

(5) Стручниот испит се состои од писмен, устен и практичен дел.

(6) Успешно положениот писмен дел е услов за полагање на усниот дел.

(7) Стручниот испит се полага во два дела.

(8) Студентите на медицина го полагаат првиот дел од стручниот испит кој е услов за полагање на клиничките испити и се полага по завршувањето на практич-

ната обука за болничко згрижување, по завршувањето на обука за прва помош според програма утврдена од Лекарската комора на Македонија и по положувањето на сите претклинички испити од студиската програма со кои се стекнува образование и квалификации за вршење на дејноста доктор на медицина.

(9) Писмениот дел на првиот дел на стручниот испит кој се полага на јазикот на кој се изведува наставата опфаќа проверка на знаењата од следниве области: Медицинска физика, Медицинска хемија и Биохемија/Молекуларна биологија, Медицинска биологија и анатомија, Хистологија и ембриологија, Анатомија, Физиологија, како и Основи на медицинска психологија и медицинска социологија.

(10) Писмениот дел на првиот дел од стручниот испит се состои од збир на најмалку 4.000 прашања кои се преиспитуваат секои две години и кои се утврдени од страна на комисија формирана од страна на министерот за здравство чии членови ги исполнуваат условите од ставот (4) на овој член.

(11) Најмалку 60% од прашањата од ставот (10) на овој член се обезбедуваат од прашањата за полагање на стручен испит, односно друг соодветен испит кој го полагаат докторите на медицина во земјите членки на ОЕЦД.

(12) На писмениот испит присуствуваат претставници од Министерството за здравство, Министерството за образование и наука и претставник кој ќе го определи Владата на Република Македонија кои можат да го прекинат полагањето доколку истото се спроведува спротивно на прописите или е доведено во прашање објективноста на резултатите, а доколку има случаи на препишување или недозволен консултацион може да го отстрани таквиот доктор на медицина од писмениот испит.

(13) Вториот дел од стручниот испит се полага по завршувањето на студиската програма и пробната работа.

(14) Вториот дел од стручниот испит опфаќа устен и писмен дел на проверка на знаењата од следниве области:

- семејна медицина,
- анестезиологија,
- медицина на труд,
- социјална медицина,
- офталмологија,
- хирургија,
- дерматовенерологија,
- гинекологија и акушерство,
- оториноларингологија,
- хумана генетика,
- хигиена,
- микробиологија и вирусологија,
- интерна медицина,
- педијатрија,
- клиничка хемија и лабораториска дијагностика,
- неврологија,
- ортопедија,
- патологија,
- патофизиологија,
- фармакологија и токсикологија,
- психијатрија и психотерапија,

- судска медицина,
- урологија,
- епидемиологија, медицинска биометрија и медицинска информатика,
- етика и деонтологија,
- здравствена економија,
- инфектологија,
- имунологија,
- геријатрија,
- ургентна медицина,
- клиничка фармакологија / фармакотерапија,
- превенција и промоција на здравјето,
- нуклеарна медицина,
- трансфузиологија,
- радиологија,
- онкологија, радиотерапија и заштита од зрачење,
- физикална и рехабилитациска медицина,
- природни начини на лекување,
- палијативна медицина и
- медицина на болка.

(15) На вториот дел од стручниот испит, кандидатот треба на конкретни случаи да покаже дека во текот на студиите се здобил со знаења што знае да ги примени во пракса, како и со неопходните интердисциплинарни знаења и вештини за еден доктор на медицина, при што особено мора да докаже дека:

- ја владее техниката за земање анамнеза, методите за клинички преглед и техниката за основните лабораториски методи и да знае да ги процени добиените резултати,
- е во состојба да ги побара и да ги добие информациите неопходни за поставување дијагноза, да го препознае различното значење и тежина за поставување на дијагнозата и критичко да проценува во рамките на диференцијално-дијагностичките размислувања,
- има доволни познавања за патологијата и патофизиологијата и особено е во можност да ги препознае патогенетските поврзаности,
- ги владее индикациите за конзервативна и оперативна терапија, како и најважните терапевтски принципи и може да донесе здравствено-економски разумни одлуки,
- поседува основни фармаколошки знаења, има познавања од фармакотерапијата, особено примената на медицински значајни фармацевтски препарати, нивните индикации и контраиндикации, исто така земајќи го во предвид здравствено-економскиот аспект, како и препишувањето на лекови,
- ги владее основите за промоцијата на здравјето, превенцијата и рехабилитацијата, знае да го процени влијанието на околината, општеството, семејството и професијата,
- ја познава потребата и основните принципи на координирање при процедурите за третман и
- ги познава општите правила на лекарското однесување кон пациентот, особено имајќи ги предвид етичките прашања, знае како соодветно да се однесува во ситуацијата при укажувањето помош, при грижата кај хроничните и неизлечивите заболени, како и со оние кои умираат.

(16) Практичниот дел на вториот дел од стручниот испит се состои од проверка на знаењата и вештините во Медицинскиот симулациски центар, како и од проверка на знаењата и вештините на вистински пациент.

(17) Поблиските услови за начинот на полагање, условите при полагање, времетраењето и прагот на положеност на стручниот испит го пропишува министерот за здравство.

Член 7

(1) Заради непрекинатата надградба на знаењата, способностите и вештините на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите имаа обврска да следат обуки и други облици на стручно усовршување кои се однесуваат на тековните достигнувања во медицината, научните истражувања, медицинската технологија, напредувањето на комуникациските и социјалните вештини, системите за управување и одржување на квалитет и стандарди кои се однесуваат на дејноста на докторите на медицина.

(2) Обуките на докторите на медицина се состојат од специјализирани или интердисциплинарни обуки, како и обуки за стекнување на практични клинички вештини.

(3) Директорите на јавните здравствени установи, најдоцна до 1 ноември во тековната година, донесуваат годишни планови кои важат од 1 јануари следната година, за обука на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите во Република Македонија и во странство, кој го одобрува Министерството за здравство.

(4) Врз основа на годишните планови на јавните здравствени установи од ставот (3) на овој член, Министерството за здравство најдоцна до 1 декември во тековната година донесува годишна програма која важи од 1 јануари следната година, за обука на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите во Република Македонија и во странство, согласно со потребите на здравствениот систем, заради подигнување на нивото на здравствената заштита, односно воведување на нови методи на здравствена заштита.

(5) Врз основа на годишната програма од ставот (4) на овој член, медицинскиот директор на јавната здравствена установа во кои има двајца директори, односно директорот на јавната здравствена установа во која има еден директор, донесува решение за упатување на обука на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите.

(6) Против решението од ставот (5) на овој член е дозволена жалба од докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите од ставот (5) на овој член до Министерството за здравство во рок од осум дена по приемот на решението.

(7) По исклучок од ставот (5) на овој член и Министерството за здравство може да донесе решение за упатување на обука на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите, заради подигнување на нивото на здравствената заштита, односно воведување на нови методи на здравствена заштита.

(8) Решението од ставот (7) на овој член е конечно и по него може да се води управен спор.

(9) Гужбата за воведување на управен спор од ставот (8) на овој член се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението од ставот (7) на овој член и истата не го одлага извршувањето на решението.

(10) Докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите кои се упатени на обука во странство се должни да обезбедат потврда за успешно завршена обука и стекнати знаења, како и да обучат најмалку пет доктори на медицина, специјалисти, односно супспецијалисти во Република Македонија.

Член 8

(1) Трошоците за обуки на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите ги покриваат Министерството за здравство, односно јавните здравствени установи во кои се вработени, а престојот и успешното завршување на обуката спаѓаат во работните обврски на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите и нивното неизвршување претставува дисциплински престап.

(2) Доколку докторот на медицина, специјалистот или супспецијалистот обезбеди покривање на трошоците за обука од друго правно или физичко лице и обуката ја следи надвор од работните обврски, освен доколку средствата се обезбедени од меѓународни организации, на јавната здравствена установа во која е вработен е должен да уплати 20% од добиените средства, кои се наменети исклучиво за обуки на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите.

(3) Доколку за доктор на медицина е обезбедена обука во здравствена установа во странство, директорот на јавната здравствена установа во која е вработен докторот на медицина е должен истата да ја овозможи, освен доколку докторот на медицина одбие да потпише договор со кој ќе се обврзе да остане да работи во јавната здравствена установа во период од три години доколку обуката траела до три месеци, а доколку обуката траела подолго од три месеци истиот е обврзан да остане да работи во јавната здравствена установа во период од пет години.

(4) На докторот на медицина од ставот (3) на овој член кој успешно ќе ја заврши обуката од ставот (3) на овој член, му се исплатува нето плата која е зголемена за 10%, во период тројно подолг од периодот во кој истиот бил на обуката.

Член 9

(1) Стручното усовршување на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите вклучува најмалку обука во Република Македонија и во странство, учество во работата на конгреси, симпозиуми и други форми на стручни состаноци, курсеви за континуирана едукација, студиски престои, објавување трудови во стручни и научни списанија и публикации, стекнување на стручни и научни звања и пријава за нуспојави на лекови.

(2) Стручното усовршување на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите вклучува и континуирана медицинска едукација во веб форма која е претходно акредитирана од American Medical Association Physician Recognition Award или European Accreditation Council for Continuous Medical Education и тоа најмалку 15 случаи годишно за докторите на медицина и специјалисти кои имаат до 25-годишно работно искуство како доктор на медицина, односно специјалист, односно супспецијалисти кои имаат до 20-годишно работно искуство како специјалисти и супспецијалисти.

(3) Стручното усовршување од овој член е обврска на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите и нејзиното неспроведување претставува дисциплинска неуредност.

(4) Стручното усовршување од ставот (2) на овој член е еден од условите за обновување на лиценцата за работа на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите.

(5) Стручното усовршување на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите се изведува и во рамките на здравствената установа каде што се вработени.

(6) Со цел за унапредување на вештините и знаењата на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите преку размена на искуства и мислења за конкретни случаи, здравствената установа најмалку еднаш неделно организира наменски лекарски колегиуми на кои задолжително присуствуваат сите доктори на медицина, специјалистите, односно супспецијалистите вработени во здравствената установа, како и други лица кои ќе ги одреди медицинскиот директор на здравствената установа.

(7) На лекарските колегиуми задолжително се претставуваат и разгледуваат конкретните случаи со компликации, посложените случаи кои биле третирани во претходниот период, новите методи во давањето на здравствени услуги, како и други случаи за кои лекарскиот колегиум ќе оцени дека можат да придонесат за унапредување на вештините и знаењата на докторите на медицина, а неизнесувањето на случаите на компликации или необразложувањето на новите методи во давањето на здравствени услуги од страна на присутните на лекарскиот колегиум претставува дисциплински престап.

(8) По барање на докторот на медицина, докторот на медицина кој го упатува пациентот или избран лекар на лекарски колегиум се разгледува и секој случај што тој смета дека е специфичен или има потреба да биде разгледан.

(9) Лекарските колегиуми ги свикува и со нивната работа раководи медицинскиот директор на здравствената установа или доктор на медицина кој тој ќе го овласти.

(10) За одржаните лекарски колегиуми се води записник во писмена форма и/или во форма на електронски видео или аудио запис, во вид, на начин и со содржина што ги пропишува министерот за здравство.

(11) Начинот и времетраењето на чување на записникот од ставот (10) на овој член ги пропишува министерот за здравство.

(12) Покрај лекарските колегиуми од ставот (6) на овој член, во здравствените установи секојдневно, по правило, во текот на утринските часови во работните денови се одржуваат состаноци на кои се презентираат и разгледуваат случаите кои се закажани за тој ден или за следниот ден и на кој присуствуваат сите доктори на медицина, специјалисти и супспецијалисти вработени во здравствената установа.

(13) Обуките за непрекинатата надградба на знаењата, способностите и вештините на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите може да ги

спроведуваат Македонското лекарско друштво, стручните здруженија членки на Македонското лекарско друштво и други домашни и меѓународни стручни здруженија.

(14) Обуките од ставот (1) на овој член може да ги организираат и Министерството за здравство, медицински факултет, стручни здруженија, Македонската академија на науки и уметности и здравствени установи.

(15) Обуките од ставот (1) на овој член ги акредитира Лекарската комора на Македонија.

Член 10

(1) Со цел за унапредување на вештините и знаењата на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите преку пренос на вештини и знаења од областа на медицината и работењето во здравствените установи, Министерството за здравство во јавните здравствени установи со договор може да ангажира, истакнати доктори на медицина, специјалисти, односно супспецијалисти од државите членки на ОЕЦД или македонски државјани, кои работеле најмалку пет години непрекинато во здравствени установи, односно високообразовни установи од областа на медицината на државите членки на ОЕЦД, како и раководни лица од здравствени установи во државите членки на ОЕЦД.

(2) Министерството за здравство со докторите на медицина, специјалистите, односно супспецијалистите од ставот (1) на овој член склучува договор за вршење на медицинска дејност како здравствен работник во јавна здравствена установа, а со раководните лица од ставот (1) на овој член склучува договор, со кои се утврдува особено износот на надоместокот кој не може да биде повисок од износот на платата што ја примал во здравствената установа во странство во која работел пред да го склучи договорот.

Член 11

(1) Со цел унапредување на вештините и знаењата на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите задолжително се врши видеоснимање на сите ендоскопски и лапароскопски интервенции, роботска хирургија и сите други интервенции каде што опремата овозможува видеоснимање, како и сите хируршки интервенции кои вклучуваат хируршки методи кои се нови или методи кои не ги имаат совладано мнозинството специјалисти, односно супспецијалисти во здравствената установа, кои се вршат во здравствените установи во Република Македонија.

(2) По предлог на стручниот колегиум или на докторот на медицина, специјалистот или супспецијалистот кој ја изведува интервенцијата се врши видеоснимање и на сите хируршки интервенции со отворена хируршка техника на специфични, невообичаени или ретки случаи или на случаи потребни за образовни цели.

(3) Начинот на видеоснимањето од ставовите (1) и (2) на овој член, како и начинот и времетраењето на чување на видеоснимките ги пропишува министерот за здравство.

(4) Директорот на здравствената установа во која се врши видеоснимањето од ставовите (1) и (2) на овој член задолжително определува најмалку едно лице одговорно за одржување на системот за видеоснимање.

(5) По барање на Министерството за здравство, Министерство за здравство - Државниот санитарен и здравствен инспекторат, Лекарската комора на Македонија, Медицинскиот симулациски центар или други надлежни органи, здравствената установа е должна без надоместок да достави копија од видеоснимка на одредена интервенција.

(6) Заради остварување на правото на пациент на стручно мислење во случај на компликација, влошена здравствена состојба или сомневање за лекарска грешка, на барање на докторот на медицина, специјалистот, односно супспецијалистот од кого е побарано стручното мислење, здравствената установа е должна да му достави копија од видеоснимка на интервенција која е извршена врз пациентот, за што се плаќа надоместок во висина која ја утврдува министерот за здравство.

(7) Видеоснимките на интервенциите се користат и за образовни цели на медицински факултет во првиот, вториот и третиот циклус на студии и во Медицинскиот симулациски центар, како и за потребите на унапредување на вештините и знаењата на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите во здравствените установи, при што истите не смеат да содржат лични податоци на пациентите.

(8) Медицинскиот симулациски центар прави база на видеоснимки на интервенции кои не смеат да содржат лични податоци на пациентите и која е достапна за студентите по медицина и докторите на медицина за образовни цели.

(9) Износот за надоместок кој го плаќаат докторите на медицина за пристапот до базата на видеоснимки на интервенција го утврдува министерот за здравство во зависност од времетраењето и начинот на пристапот до базата и трошоците за одржување на базата на видеоснимки, а за студентите по медицина пристапот до базата на видеоснимки на интервенции е бесплатен.

Член 12

(1) Делот од процесот за стекнување практични вештини неопходни за стекнување на називот доктор на медицина, дел од процесот на полагање на практичниот дел од стручниот испит, дел од процесот на стекнување на практични вештини за стекнување со стручно звање специјалист и супспецијалист, дел од полагањето на практичниот дел на специјалистичкиот и супспецијалистичкиот испит и дел од процесот на продолжување на лиценца на докторите на медицина, задолжително се изведува во Медицинскиот симулациски центар.

(2) Медицинскиот симулациски центар се основа како установа согласно со Законот за установи со удел од Република Македонија - Министерство за здравство, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ Скопје - Медицински факултет, Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Државниот универзитет во Тетово и Лекарската комора на Македонија.

(3) Управниот одбор на Медицинскиот симулациски центар го сочинуваат пет члена од кои по еден член од Министерството за здравство, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ Скопје - Медицински факултет, Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Државниот универзитет во Тетово и од Лекарската комора на Македонија.

(4) Директорот на Медицинскиот симулациски центар го именува и разрешува министерот за здравство.

(5) Медицинскиот симулациски центар има соодветна опрема која симулира патолошки состојби на човекот и овозможува проверка на стекнатите вештини преку дијагностички и терапевтски интервенции извршени на опремата, на конкретни случаи зададени по случаен избор, при што истовремено се врши и видеоснимање на интервенцијата.

(6) Видот, обемот и начинот на стекнување на практичните вештини од ставот (1) на овој член ги утврдува министерот за здравство по претходно мислење од Лекарската комора на Македонија.

(7) Трошоците за стекнување на практичните вештини од ставот (1) на овој член за студентите и специјализантите, односно супспецијализантите се на товар на високообразовната институција каде што се запишани, а за докторите на медицина при процесот на полагање на практичниот дел од стручниот испит и при процесот на продолжување на лиценца на докторите на медицина, на товар на докторите на медицина.

(8) Управниот одбор на Медицинскиот симулациски центар со одлука на која согласност дава министерот за здравство ја утврдува висината на надоместоците за користење на услугите на Медицинскиот симулациски центар, во зависност од видот и обемот на услугите.

(9) Трошоците за работа Медицинскиот симулациски центар ги обезбедува од сопствени средства.

Невозможување видеоснимање на интервенции

Член 13

Одговорното лице на здравствената установа кое нема да обезбеди услови за видеоснимање на сите ендоскопски и лапароскопски интервенции, роботска хирургија и сите други интервенции каде што опремата овозможува видеоснимање, како и сите хируршки интервенции кои вклучуваат хируршки методи кои се нови или методи кои не ги имаат совладано мнозинството специјалисти, односно супспецијалисти во здравствената установа, кривично ќе одговара и ќе се казни со парична казна или затвор до една година.

Извршување на интервенција без видеоснимање

Член 14

Докторот на медицина, специјалистот, односно супспецијалистот кој ќе изврши ендоскопска или лапароскопска интервенција, роботска хирургија или друга интервенција каде што опремата овозможува видеоснимање, или хируршка интервенција која вклучува хируршка метода која е нова или метода која не ја имаат совладано мнозинството специјалисти, односно супспецијалисти во здравствената установа без да биде извршено видеоснимање и покрај тоа што е овозможено видеоснимање, кривично ќе одговара и ќе се казни со парична казна или затвор до една година.

Неовластено објавување на видеоснимки од медицински интервенции

Член 15

Тој што неовластено ќе објави видеоснимка или на кој било друг начин ќе направи достапна видеоснимка од медицинска интервенција без да ги отстрани личните податоци кривично ќе одговара и ќе се казни со парична казна или затвор од шест месеци до три години.

Член 16

(1) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе и се изрече за прекршок на установата, ако:

1) во текот на секоја година не обезбеди за сите клинички предмети најмалку едно предавање да одржи наставник кој предава на врвните 500 високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет или секоја година не обезбеди предавање во траење од најмалку една недела најмалку по три клинички предмети за секоја студиска година да одржи наставник кој предава на врвните 500 високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет, на кое ќе бидат покачени да присуствуваат сите наставници од соодветната област (член 5 став (10));

2) на предавањата и испитите задолжително првенствено не се користи стручна литература што е во употреба на врвните 100 високообразовни установи од областа на медицински науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет (член 5 став (13));

3) најмалку еднаш годишно не ги покани почесните и визитинг професори да одржат предавање на високообразовната установа од областа на медицината (член 5 став (15));

4) најдоцна до 1 ноември во тековната година не донесат годишни планови за обука на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите во Република Македонија и во странство (член 7 став (3));

5) најмалку еднаш неделно не организира наменски стручни колегиуми на кои задолжително присуствуваат доктори на медицина, специјалисти, односно супспецијалисти вработени во здравствената установа (член 9 став (6));

6) не се определи најмалку едно лице кое е одговорно за одржување на системот за видеоснимање (член 11 став (4)) и

7) по барање на здравствениот работник од кого е побарано стручно мислење не достави копија од видеоснимка на интервенција која е извршена врз пациентот, доколку е платен надоместокот (член 11 став (6)).

(2) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во установата за прекршоците од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во Министерството за здравство доколку не донесе годишна програма за обука на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите во Република Македонија и во странство (член 7 став (4)).

(4) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на докторот на медицина кој нема да уплати 20% од добиените средства, освен доколку средствата се обезбедени од меѓународни организации (член 8 став (2)).

(5) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на директорот на здравствената установа доколку не му ја овозможи на докторот на медицина обезбедената обука во здравствена установа во странство (член 8 став (3)).

(6) Глоба во износ од 10.000 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на здравствената установа доколку не достави копија од видеоснимка на одредена интервенција по барање на Министерството за здравство, Министерство за здравство - Државниот санитарен и здравствен инспекторат, Лекарската комора на Македонија, Медицинскиот симулациски центар или други надлежни органи (член 11 став (5)).

Член 17

(1) Приходите од изречените прекршоци за здравствените установи и одговорните лица согласно со овој закон се приходи на Буџетот на Република Македонија.

(2) Прекршочната постапка за прекршоците предвидени во овој закон ја води надлежниот суд.

(3) Пред поднесување на барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежниот суд се спроведува постапка за порамнување согласно со Законот за прекршоците.

(4) Надзорот над спроведувањето на прекршочните одредби од овој закон ги врши Државниот санитарен и здравствен инспекторат.

Член 18

(1) Високообразовните установи ги доставуваат студиските програми усогласени со овој закон до Одборот за акредитација и евалуација на високото образование најдоцна до 1 декември 2013 година.

(2) Одборот за акредитација и евалуација на високото образование најдоцна до 15 јануари 2014 година ги акредитира студиските програми усогласени со овој закон.

Член 19

(1) Студентите кои ги започнале студиите по општа медицина потребни за вршење на професијата доктор на медицина пред започнувањето на примената на овој закон, ќе го завршат истото согласно со прописите и студиските програми кои важеле до денот на започнувањето со примената на овој закон.

(2) Одредбата од членот 6 став (14) од овој закон во делот на областите: медицинска биометрија и медицинска информатика; здравствена економија, геријатрија, превенција и промоција на здравјето, природни начини на лекување, палијативна медицина и медицина на болка, ќе се применува за кандидатите за полагање на вториот дел од стручен испит кои го започнале студирањето согласно со студиските програми усогласени со овој закон.

(3) Кандидатите кои започнале да го полагаат стручниот испит пред започнувањето со примената на овој закон, ќе го довршат полагањето согласно прописите кои важеле до започнувањето со примената на овој закон.

Член 20

Министерот за здравство во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ги донесе прописите чие донесување е утврдено со овој закон.

Член 21

(1) Одредбата од членот 5 став (6) од овој закон ќе започне да се применува од 15 септември 2014 година.

(2) Одредбите од членовите 11 став (1) и 13 и 14 од овој закон ќе започнат да се применуваат од 15 септември 2013 година.

(3) Одредбата од членот 4 став (2) од овој закон ќе започне да се применува од 1 јануари 2017 година, а до започнувањето со примена на оваа одредба членови на комисијата од членот 4 став (1) од овој закон може да бидат доктори по медицински науки со наставно-научно звање вонреден, односно редовен професор на медицински науки, кои имаат објавено најмалку три труда во научни списанија со импакт фактор во последните пет години.

(4) Одредбата од членот 6 став (4) од овој закон ќе започне да се применува од 1 јануари 2017 година, а до започнувањето со примена на оваа одредба членови на комисијата од членот 6 став (3) од овој закон може да бидат доктори по медицински науки кои имаат објавено најмалку три труда во научни списанија со импакт фактор и кои престојувале и работеле на медицински факултети, медицински институти, односно здравствени установи во земјите членки на ОЕЦД, во период од најмалку вкупно шест месеци, континуирано или со прекини.

Член 22

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR STUDIME TË MJEKESISE DHE PERSOSJE TË VAZHDESHME PROFESIONALE TË DOKTOREVE TË MJEKESISE

Neni 1

Me kete ligj rregullohen kushtet dhe procedura për marrjen e kualifikimeve për kryerjen e profesionit doktor i mjekesise në territorin e Republikës së Maqedonisë, programet studimore për arsimim dhe marrje të kualifikimeve për kryerjen e veprimtarisë së doktorëve të mjekesise, dhenia e provimit profesional për doktorët e mjekesise, persosja e vazhdueshme profesionale e doktorëve të mjekesise, ndjekja e njohurive të reja në mjekesi, perparimi i dijes dhe shkathtësive praktike të doktorëve të mjekesise.

Neni 2

Diplome për arsimim të perfunduar dhe kualifikime të marra nga sfera e mjekesise për kryerjen e profesionit doktor i mjekesise leshojne institucionet e arsimit të larte - fakultetet e mjekesise në Republikën e Maqedonisë të akredituara nga Keshilli për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të

Larte dhe të cilet posedojne aktvendim për kryerjen e veprimtarisë së arsimit të larte të leshuar nga ministria kompetente për punet nga sfera e arsimit të larte.

Neni 3

(1) Studimet e mjekesise së pergjithshme të nevojshme për kryerjen e profesionit doktor i mjekesise perfshijne së paku gjashte vite të arsimit të larte, perkatesisht 5 500 orë të mesimit teorik dhe trajnim praktik të siguruar nga universiteti ose nën mbikeqyrje të universitetit.

(2) Studimet e mjekesise së pergjithshme të nevojshme për kryerjen e profesionit doktor i mjekesise garantojne se personi i cili e ka perfunduar procesin e arsimimit, së paku i ka marre njohurite dhe shkathtësitet si vijojne:

- njohuri perkatese të shkencave në të cilat bazohet mjekesia dhe njohuri e mire i metodave shkencore, duke i perfshire parimet për matjen e funksioneve biologjike, vleresimin e fakteve të bazuara në shkence dhe analizes së të dhenave,

- njohuri të mjaftueshme të struktures, funksioneve dhe sjelljes së personave të shendoshe dhe të semure, si dhe raportet ndermjet gjendjes shendetesore dhe mjedisit fizik dhe social të njeriut,

- njohuri perkatese të disiplinave klinike dhe praktikës së mjekesise lidhur me profilaktiken, diagnostiken dhe terapine, që i mundesojne që të fitoje pasqyre të plote të semundjeve psikike dhe fizike, si dhe të reproduksionit të njeriut dhe

- pervoje klinike perkatese në institucionet shendetesore nën mbikeqyrje perkatese.

Neni 4

(1) Programet studimore për arsimim dhe marrje të kualifikimeve për kryerje të veprimtarisë të doktorëve të mjekesise i akrediton Keshilli për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të Larte me propozim të komisionit të posacem prej pese anetareve.

(2) Anetaret e komisionit nga paragrafi (1) i ketij neni, jane doktore të shkencave të mjekesise me titull mesimorshkencor profesor ordinar, perkatesisht inordinar i shkencave të mjekesise, që kane botuar së paku pese punime në revista shkencore me faktor impakti në pese vitet e fundit.

(3) Gjate formimit të komisionit nga paragrafi (1) i ketij neni, zbatohet parimi i perfaqesimit të drejte dhe adekuat i të gjitha bashkesive në Republikën e Maqedonisë.

Neni 5

(1) Keshilli për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të Larte gjate akreditimit të programit studimor me perfundimin e të cilit studentet marrin arsimim dhe kualifikime për kryerjen e veprimtarisë doktor i mjekesise (në tekstin e metutjeshem: program studimor), i ka parasysh vecanerisht proceduren për dhenien e provimit profesional dhe dispozitat e ketij ligji.

(2) Programi studimor perfshin lende nga sferat paraklinike të cilat mesohen dhe jepen gjate dy viteve të para dhe sferave klinike të cilat mesohen dhe jepen gjate kater viteve të ardhshme.

(3) Lendet e vitit të trete të programit studimor nuk mund të degjohen nese nuk jepet pjesa e pare e provimit praktik.

(4) Programi studimor detyrimisht perfshin trajnim praktik për perkujdesje spitalore që realizohet gjate mesimit të lendeve nga sferat paraklinike dhe klinike nepermjet punes së obligueshme vullnetare me orar të plote pune në klinike universitare, spital klinik, spital të pergjithshem, spital special, perkatesisht në institucion shendetesor në të cilin kryhet veprimtari specialistike konsultuese shendetesore.

(5) Trajnimi praktik nga paragrafi (4) i ketij neni, realizohet në baze të planit për pune vullnetare të miratuar nga Ministria e Shendetesise me ç'rast institucionet publike shendetesore obligohen që ta mundesoje punen praktike, në kohezgjatje të pergjithshme prej tre muajsh, nga të cilet pjesa e pare e trajnimit praktik në kohezgjatje prej 45 ditesh realizohet gjate dy viteve të para, e pjesa e dyte në kohezgjatje prej 45 ditesh realizohet gjate kater viteve vijuese, me ç'rast kryerja e suksesshme të pjeses së pare të trajnimit praktik eshte kusht për dhenien e pjeses së pare të provimit profesional, e kryerja e suksesshme e pjeses së dyte të trajnimit praktik eshte kusht për dhenien e pjeses së dyte të provimit profesional.

(6) Programi studimor detyrimisht e perfshin edhe mesimin dhe dhenien e gjuhes angleze gjate dy viteve, prej të cilave një vit gjate mesimit të sferave paraklinike kur mesohen vecanerisht nocionet e mjekesise nga sfera paraklinike dhe një vit gjate mesimit të sferave klinike kur mesohen vecanerisht nocionet e mjekesise nga sfera klinike.

(7) Institucioni i arsimit të larte në të cilin realizohet programi studimor (në tekstin e metutjeshem: institucioni i arsimit të larte) detyrimisht percakton së paku një lende nga sfera paraklinike dhe së paku një lende nga sfera klinike, për të cilat mesimi realizohet dhe provimet jepen në gjuhe angleze, me ç'rast nese institucioni i arsimit të larte cakton më shume lende, studenti ka të drejte për zgjedhje të lendes.

(8) Institucioni i arsimit të larte gjate realizimit të programit studimor, krahas marrjes së njohurive dhe shkathtesive, siguron që studentet të arrijne shkathtesi komunikuese dhe marredhenie perkatese dhe menyre të sjelljes ndaj kolegeve dhe pacienteve.

(9) Institucioni i arsimit të larte siguron që me realizimin e mesimit praktik pranë krevateve spitalore të mos shqetesohen pacientet, me ç'rast i njejti realizohet në grupe të vogla të studenteve e me mesim në forme të sqarimit para pacientit, në grup prej më së shumti gjashte studente, e gjate mesimit në forme të kontrollit mjekesor të pacientit nga studentet, në grup prej më së shumti tre studente.

(10) Institucioni i arsimit të larte gjate çdo viti detyrimisht siguron që për të gjitha lendet klinike së paku një ligjerate të mbaje mesimdhene i cili ligjeron në 500 institucionet me renome të arsimit të larte nga sfera e shkencave të mjekesise në bote, të ranguar në listen e fundit të shpallur të Qendres për universitete nga klasa boterore të Universitetit të Shangait Xhiao Tong, ose çdo vit detyrimisht siguron ligjerata në kohezgjatje prej së paku një jave së paku për tri lende klinike për çdo vit studimor të mbaje mesimdhene i që ligjeron në 500 institucionet me renome të arsimit të larte nga sfera e shkencave të mjekesise në bote, të ranguar në listen e fundit të shpallur të Qendres për

universitete nga klasa boterore të Universitetit të Shangait Xhiao Tong, në të cilen do të ftohen marrin pjesa edhe të gjithë mesimdhene i nga sfera perkatese.

(11) Institucioni i arsimit të larte e rregullon menyren e dhenies së provimeve, që perbehet nga pjesa gojore, me shkrim dhe praktike, si dhe orarin për dhenien e provimeve në menyre që do të sigurohet marrje e suksesshme e njohurive, shkathtesive dhe menyres së sjelljes të domosdoshme, për kalim në nivel më të larte të marrjes së njohurive dhe shkathtesive në kuader të ciklit të njejte të studimeve.

(12) Institucioni i arsimit të larte e informon studentin për orarin e dhenies së provimeve dhe ai eshte pjesa perberese e programit studimor.

(13) Në ligjerata dhe në provime, detyrimisht së pari shfrytezohet literature profesionale që eshte në perdorim në 100 institucionet e arsimit të larte me renome nga sfera e shkencave të mjekesise në bote, të ranguar në listen e fundit të shpallur të Qendres për universitete nga klasa boterore të Universitetit të Shangait Xhiao Tong.

(14) Me perfundim të suksesshem të programit studimor, studenti e merr titullin "doktor i mjekesise", që i mundeson kryerja të veprimtarise doktor i mjekesise pas dhenies së provimit profesional, si dhe persosjes profesionale dhe specializimit, perkatesisht subspecializimit në sfera të vecanta të mjekesise.

(15) Institucioni i arsimit të larte së paku njehere në vit i fton profesoret e nderit dhe profesoret viziting që të mbajne ligjerata në institucionin e arsimit të larte nga sfera e mjekesise.

Neni 6

(1) Puna provuese dhe dhenia e provimit profesional për doktorët e mjekesise kryhet në pajtim me Ligjin për mbrojtje shendetesore dhe rregullat të cilat dalin nga ai, pervec nese nuk eshte percaktuar ndryshme me kete ligj.

(2) Studentet e mjekesise dhe doktorët e mjekesise japin provim profesional i cili eshte kusht për kryerjen e veprimtarise doktor i mjekesise (në tekstin e metutjeshem: provim profesional).

(3) Provimi profesional jepet para komisionit të provimeve për pjesen e pare, të formuar nga Dhoma e Mjেকেve të Maqedonise, të cilet kane nga pese anetare nga të cilet së paku dy anetare jane docente, profesore ordinare ose inordinare, e gjate formimit të komisioneve zbatohet parimi i perfaqesimit të drejte dhe adekuat i të gjitha bashkesive në Republikën e Maqedonise.

(4) Anetaret e komisionit nga paragrafi (3) i ketij neni jane doktore të shkencave të mjekesise të cilet kane botuar së paku pese punime në revista shkencore me faktor impakti dhe të cilet kane qendruar dhe punuar në fakultete të mjekesise, institute të mjekesise, perkatesisht institucione shendetesore në vendet anetare të OECD, në periudhe prej së paku gjithsej gjashte muaj, në vazhdimesi ose me nderperje.

(5) Provimi profesional perbehet prej pjeses me shkrim, me goje dhe pjeses praktike.

(6) Pjesa me shkrim e dhene me sukses eshte kusht për dhenien e pjeses me goje.

(7) Provimi profesional jepet në dy pjesa.

(8) Studentet e mjekesise e japin pjesen e pare të provimit profesional i cili eshte kusht për dhenien e provimeve klinike dhe jepet pas perfundimit të trajnimit praktik për

perkujdese spitalore, pas perfundimit të trajnimit për ndihmen e pare sipas programit të percaktuar nga Dhoma e Mjekeve të Maqedonise dhe pas dhenies së të gjitha provimeve paraklinike nga programi studimor, me të cilat merret arsimimi dhe kualifikimet për kryerjen e veprimtarise doktor i mjekesise.

(9) Pjesa me shkrim e pjeses së pare të provimit profesional që jepet në gjuhen në të cilen realizohet mesimi, e perfshin kontrollin e njohurive nga sferat në vijim: Fizika e mjekesise, Kimia e mjekesise dhe Biokimia/Biologjia molekulare, Biologjia dhe anatomia e mjekesise, Histologjia dhe embriologjia, Anatomia, Fiziologjia, si dhe Bazat e psikologjise së mjekesise dhe sociologjise së mjekesise.

(10) Pjesa me shkrim e pjeses së pare të provimit profesional perbehet nga shuma e së paku 4 000 pyetjesh të cilat rishqyrtohen çdo dy vjet e të cilat jane të percaktuara nga komisioni i formuar nga ministri i Shendetesise anetaret e të cilit i plotesojne kushtet nga paragrafi (4) i ketij neni.

(11) Së paku 60% e pyetjeve nga paragrafi (10) i ketij neni sigurohen nga pyetjet për dhenien e provimit profesional, perkatesisht provimit tjetër perkates të cilin e japin doktorët e mjekesise në vendet anetare të OECD.

(12) Në provimin me shkrim marrin pjese perfaqesues të Ministrise së Shendetesise, Ministrise së Arsimit dhe Shkences dhe perfaqesues që do ta caktoje Qeveria e Republikes së Maqedonise, të cilet mund ta nderpresin dhenien e provimit nese zbatohet në kundërshtim me rregullat ose eshte vene në pikepyetje objektiviteti i rezultateve, e nese ka raste të pershkrimit ose konsultimeve të palejuara mund ta largoje doktorin e tille të mjekesise nga provimi me shkrim.

(13) Pjesa e dyte e provimit profesional jepet pas perfundimit të programit studimor dhe punes provuese.

(14) Pjesa e dyte e provimit profesional i perfshin pjesen me goje dhe pjesen me shkrim të kontrollit të njohurive në sferat si vijojne:

- mjekesi familjare,
- anesteziologji,
- mjekesi e punes dhe mjekesi sociale,
- oftalmologji,
- kirurgji,
- dermatovenerologji,
- gjinekologji dhe akusheri,
- otorinolaringologji,
- gjenetike humane,
- higjiene, mikrobiologji dhe virologji,
- mjekesi interne,
- pediatri,
- kimi klinike dhe diagnostike laboratorike,
- neurologji,
- ortopedi,
- patologji,
- patofiziologji,
- farmakologji dhe toksikologji,
- psikiatri dhe psikoterapi,
- mjekesi psikosomatike dhe psikoterapi,
- mjekesi ligjore,
- urologji,
- epidemiologji, biometri e mjekesise dhe informatike e mjekesise,
- etike dhe deontologji,
- ekonomi shendetesore,

- infektologji dhe imunologji,
- geriatri,
- mjekesi urgjente,
- farmakologji/farmakoterapia klinike,
- parandalim dhe promovim të shendetit,
- radiologjia, radioterapia dhe mbrojtja nga rrezatimi,
- rehabilitim, mjekesi fizikale dhe menyra natyrore për sherim,
- mjekesia paliativ dhe
- mjekesia e dhembjes.

(15) Në pjesen e dyte të provimit profesional, kandidati duhet në raste konkrete të deshmoje se gjate studimeve ka marre njohuri që di t'i zbatoje në praktike, si dhe njohuri dhe shkathtesi interdisciplinore të domosdoshme për një doktor të mjekesise, me ç'rast vecanerisht duhet të deshmoje se:

- e zoteron tekniken për marrjen e anamnezës, metodat për kontroll klinik dhe tekniken për metoda themelore laboratorike dhe të dije t'i vleresojne rezultatet e marra,

- eshte në gjendje t'i kerkoje dhe t'i marre informatat e domosdoshme për percaktim të diagnozes, ta njohe domethenien e ndryshme dhe peshen për percaktim të diagnozes dhe në menyre kritike të vleresojne në suazat e mendimeve diferenciale-diagnostike,

- ka njohuri të mjaftueshme për patologji dhe patofiziologji, dhe vecanerisht ka mundesi t'i njohe lidhshmerite patogjenetike,

- i zoteron indikacionet për terapi konservative dhe operative, si dhe parimet më të rendesishme terapeutike dhe mund të marre vendime të arsyeshme shendetesore-ekonomike,

- posedon njohuri themelore farmakologjike, ka njohuri nga farmakoterapia, sidomos zbatimi i preparateve të rendesishme farmaceutike mjekesore, indikacionet dhe kundërrindikacionet e tyre, gjithashtu duke e marre parasysh aspektin shendetesor-ekonomik, si dhe pershkrimin e barnave,

- i zoteron bazat për promovim të shendetit, parandalim dhe rehabilitim, di ta vleresojne ndikimin e mjedisit, shoqërisë, familjes dhe profesionit,

- e njih nevojen dhe parimet themelore të koordinimit gjate procedurave për trajtim dhe

- i njih rregullat e pergjithshme të sjelljes së mjekut ndaj pacientit, sidomos duke i pasur parasysh ceshtjet etike, di se si në menyre perkatese të silltet në situatë gjate ofrimit të ndihmes, gjate kujdesit tek të semuret kronike dhe të pasherueshem, si dhe me ato që vdesin.

(16) Pjesa praktike e pjeses së dyte të provimit profesional perbehet nga kontrolli i njohurive dhe shkathtesive në Qendren Medicinale për Simulim, si dhe nga kontrolli i njohurive dhe shkathtesive në pacient të vertete.

(17) Kushtet më të peraferta për menyren e dhenies së provimit, kushtet gjate dhenies së provimit, kohezgjatjen dhe pragun e dhenies së provimit profesional e percakton ministri i Shendetesise.

Neni 7

(1) Për persosje të panderprere të njohurive, aftesive dhe shkathtesive të doktoreve të mjekesise, specialistet dhe subspecialistet e kane për obligim të ndjekin trajnime dhe forma tjera të persosjes profesionale të cilat kane të bejne me arritjet rrjedhese në mjekesi, hulumtimet shkencore, teknologjine mjekesore, perparimin e shkathtesive komuni-

kuese dhe sociale, sistemet për menaxhim dhe mbajtje të kualitetit dhe standardevë të cilat kanë të bëjnë me veprimtarine e doktoreve të mjekesise.

(2) Trajnimet e doktoreve të mjekesise perbehen nga trajnime të specializuara ose interdisiplinare, si dhe trajnime për marrjen e shkathtesive praktike klinike.

(3) Drejtoret e institucioneve shendetesore publike, më së voni deri më 1 mentor në vitin rrjedhes, miratojne plane vjetore të cilat vlejne nga 1 janari i vitit të ardhshem, për trajnim të doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve në Republikën e Maqedonise dhe jashte vendit, të cilin e miraton Ministria e Shendetesise.

(4) Në baze të planeve vjetore të institucioneve shendetesore publike nga paragrafi (3) i ketij neni, Ministria e Shendetesise më së voni deri më 1 dhjetor në vitin rrjedhes, miraton program vjetor i cili vlen nga 1 janari i vitit të ardhshem, për trajnim të doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve në Republikën e Maqedonise dhe jashte vendit, në pajtim me nevojat e sistemit shendetesor, për ngritje të nivelit të mbrojtjes shendetesore, perkatesisht vendosje të metodave të reja të mbrojtjes shendetesore.

(5) Në baze të programit vjetor nga paragrafi (4) i ketij neni, drejtori i mjekesise i institutit shendetesor publik në të cilat ka dy drejtore, perkatesisht drejtori i institucionit shendetesor publik në të cilin ka një drejtor, miraton aktvendim për dergimin në trajnim të doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve.

(6) Kunder aktvendimit nga paragrafi (5) i ketij neni, lejohet ankese nga doktoret e mjekesise, specialistet dhe subspecialistet nga paragrafi (5) i ketij neni, te Ministria e Shendetesise në afat prej tete ditesh pas pranimit të aktvendimit.

(7) Me perjashtim nga paragrafi (5) i ketij neni, Ministria e Shendetesise mund të miratoje aktvendim për dergimin në trajnim të doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve, për ngritje të nivelit të mbrojtjes shendetesore, perkatesisht vendosjes së metodave të reja të mbrojtjes shendetesore.

(8) Aktvendimi nga paragrafi (7) i ketij neni eshte perfundimtar dhe pas tij mund të mbahet kontest administrativ.

(9) Padia për ngritjen e kontestit administrativ nga paragrafi (8) i ketij neni, parashtrohet në afat prej 30 ditesh nga dita e pranimit të aktvendimit nga paragrafi (7) i ketij neni dhe e njejta nuk e prolongon zbatimin e aktvendimit.

(10) Doktorët e mjekesise, specialistet dhe subspecialistet të cilet jane derguar në trajnim në vend të huaj detyrohen të sigurojne vertetim për trajnim të perfunduar dhe njohuri të marra me sukses, si dhe të trajnojne së paku pese doktore të mjekesise, specialiste, perkatesisht subspecialiste në Republikën e Maqedonise.

Neni 8

(1) Shpenzimet për trajnimet e doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve i mbulojne Ministria e Shendetesise, perkatesisht institucionet shendetesore publike në të cilat jane të punesuar, ndersa qendrimi dhe perfundimi i suksesshem i trajnimit bien në obligimet e punes të doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve dhe mosrealizimi i tyre paraqet kundervajtje disiplinore.

(2) Nese doktori i mjekesise, specialisti ose subspecialisti siguron mbulim të shpenzimeve për trajnim nga personi tjetër juridik ose fizik dhe trajnimin e ndjek jashte obli-

gimeve të punes, në institucionin shendetesor publik në të cilin eshte i punesuar detyrohet të paguaje 20% nga mjetet e fituara, të cilat dedikohen ekskluzivisht për trajnime të doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve.

(3) Nese për doktor të mjekesise eshte siguruar trajnim në institucionin shendetesor në vend të huaj, drejtori i institucionit shendetesor publik në të cilin eshte punesuar doktori i mjekesise detyrohet që të njejtin ta mundesoje, pervec nese doktori i mjekesise refuzon të nenshkruaje marreveshje me të cilin do të obligohet që një periudhe të caktuar kohore të mbetet të punoje në institucionin shendetesor publik në periudhe prej tri vitesh nese trajnimi ka zgjatur deri në tre muaj, e nese trajnimi ka zgjatur më shume se tre muaj ai detyrohet të punoje në institucionin shendetesor publik në periudhe prej pese vitesh .

(4) Doktorit të mjekesise nga paragrafi (3) i ketij neni, i cili me sukses do të perfundoje trajnimin nga paragrafi (3) i ketij neni, i paguhet rroge neto e rritur për 10%, në periudhe trefish më të gjate se periudha në të cilin i njejtin ka qene në trajnim.

Neni 9

(1) Persosja profesionale e doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve perfshin së paku trajnim në Republikën e Maqedonise dhe jashte vendit, pjesemarrje në punen e kongreseve, simpoziumeve dhe forma tjera të mbledhjeve profesionale, kurse për edukim të vazhdueshem, qendrimet studimore, botim të punimeve në revista dhe publikime profesionale dhe shkencore, marrje e titujve profesionale dhe shkencore dhe paraqitje të efekteve anesore të barnave.

(2) Persosja profesionale e doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve e perfshine edhe edukimin e vazhdueshem medicinal në ueb forme e cila eshte paraprakisht e akredituar nga American Medical Association Physician Recognition Award ose European Accreditation Council for Continuous Medical Education dhe atë së paku 15 raste në vit për doktorët e mjekesise dhe specialistet të cilet kanë deri 25 vjet pervoje pune si doktor i mjekesise, perkatesisht specialist, perkatesisht për subspecialistet të cilet kanë deri 20 vjet pervoje pune si specialiste dhe subspecialiste.

(3) Persosja profesionale nga ky nen eshte obligim i doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve dhe moszbatimi i saj paraqet parregullsi disiplinore.

(4) Persosja profesionale nga paragrafi (2) i ketij neni, eshte kusht për perteritjen e licences për punen e doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve.

(5) Persosja profesionale e doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve realizohet edhe në kuader të institucionit shendetesor ku jane të punesuar.

(6) Me qellim të perparimit të shkathtesive dhe njohurive të doktoreve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve nepermjet shkembimit të pervojave dhe mendimeve për raste konkrete, institucioni shendetesor së paku njehere në jave organizon kolegjiune të dedikuara të mjekesive në të cilat detyrimisht jane të pranishem të gjithë doktorët e mjekesise, specialistet, perkatesisht subspecialistet të punesuar në institucionin shendetesor, si dhe persona tjere të cilet do t'i caktoje drejtori i mjekesise i institucionit shendetesor.

(7) Në kolegjiunet e mjekeve detyrimisht prezantohen dhe shqyrtohen rastet konkrete me komplikime, rastet më të nderlikuara të cilet janë trajtuar në periudhën paraprake, metodat e reja në dhenien e shërbimeve shëndetësore, si dhe raste tjera për të cilat kolegjiunet e mjekeve do të vlerësojnë se mund të kontribuojnë për avancimin e shkathtesive dhe njohurive të doktorëve të mjekësisë, ndërsa mosprezantimi i rasteve të komplikimeve ose mosarsyëtimi i metodave të reja në dhenien e shërbimeve shëndetësore nga ana e të pranishmeve në kolegjiunin e mjekeve paraqet kundërvajtje disiplinore.

(8) Me kërkesë të doktorit të mjekësisë, doktorit të mjekësisë që e udhëzon pacientin ose mjekut të zgjedhur të kolegjiunin të mjekeve, shqyrtohet edhe çdo rast që ai konsideron se është specifik ose ka nevojë të shqyrtohet.

(9) Kolegjiunet e mjekeve i konvokon dhe me punën e tij udhëheq drejtori i mjekësisë i institucionit shëndetësor ose doktori i mjekësisë të cilin ai e autorizon.

(10) Për kolegjiunet e mbajtura të mjekeve mbahet procesverbal me shkrim dhe/ose në formë të incizimit elektronik video apo audio incizimit, në formë, mënyrë dhe me përmbajtje që e percakton ministri i Shëndetësisë.

(11) Mënyrën dhe kohezgjatjen e ruajtjes së procesverbalit nga paragrafi (10) i këtij neni, i percakton ministri i Shëndetësisë.

(12) Krahas kolegjiuneve të mjekeve nga paragrafi (6) i këtij neni, në institucionet shëndetësore çdo ditë sipas rregullës gjatë orëve të mëngjesit në ditët e punës mbahen mbledhje në të cilat prezantohen dhe shqyrtohen rastet të cilat janë caktuar për atë ditë ose për ditën e ardhshme dhe në të cilën janë të pranishëm të gjithë doktorët e mjekësisë, specialistët dhe subspecialistët të punësuar në institucionin shëndetësor.

(13) Trajnimit për persosje të panderprere të njohurive, aftësive dhe shkathtesive të doktorëve të mjekësisë, specialistëve dhe subspecialistëve mund t'i realizojnë Shoqata Maqedonase e Mjekeve, shoqatat profesionale anetare të Shoqatës Maqedonase të Mjekeve dhe shoqata tjera profesionale të vendit dhe nderkombetare.

(14) Trajnimit nga paragrafi (1) i këtij neni, mund t'i organizojnë edhe Ministria e Shëndetësisë, Fakulteti i Mjekësisë, shoqatat profesionale, Akademia Maqedonase e Shkencave dhe Arteve dhe institucionet shëndetësore.

(15) Trajnimit nga paragrafi (1) i këtij neni i akrediton Dhoma e Mjekeve të Maqedonisë.

Neni 10

(1) Me qëllim të avancimit të aftësive dhe shkathtesive të doktorëve të mjekësisë, specialistëve dhe subspecialistëve nepermjet bartjes së shkathtesive dhe njohurive nga sfera e mjekësisë dhe punën në institucionet shëndetësore, Ministria e Shëndetësisë në institucionet shëndetësore publike me marrëveshje mund të angazhojë, doktorë të shquar të mjekësisë, specialistë, perkatesisht subspecialistë nga shtetet anetare të OECD-së ose shtetas maqedonas, të cilët kanë punuar së paku pesë vite panderprere në institucione shëndetësore, perkatesisht institucione të arsimit të lartë nga sfera e mjekësisë në shtetet anetare të OECD-së, si dhe persona udhëheqës nga institucionet shëndetësore në shtetet anetare të OECD-së.

(2) Ministria e Shëndetësisë me doktorët e mjekësisë, specialistët, perkatesisht subspecialistët nga paragrafi (1) i këtij neni, lidh marrëveshje për kryerjen e veprimtarisë medicinale si punëtor shëndetësor në institucionin shëndetësor publik, ndërsa me personat udhëheqës nga paragrafi (1) i këtij neni, lidh marrëveshje, me të cilat percaktohet sidomos shumica e kompensimit e cila nuk mund të jete më e lartë se shumica e rrogës që e ka pranuar në institucionin shëndetësor në vend të huaj në të cilin ka punuar para se ta lidhë marrëveshjen.

Neni 11

(1) Me qëllim të avancimit të shkathtesive dhe njohurive të doktorëve të mjekësisë, specialistëve dhe subspecialistëve detyrimisht kryhet video incizim i të gjitha intervenimeve endoskopike dhe laparoskopike, kirurgjise robotike dhe të gjitha intervenimeve tjera ku pajisja mundëson videoincizim, si dhe të gjitha intervenimeve tjera që përfshijnë metoda kirurgjike që janë të reja ose metoda që nuk i kanë përvetësuar shumica e specialistëve, perkatesisht subspecialistëve në institucionin shëndetësor, të cilat kryhen në institucionet shëndetësore në Republikën e Maqedonisë.

(2) Me propozim të kolegjiunin profesional ose doktorit të mjekësisë, specialistit ose subspecialistit që e kryen intervenimin kryhet videoincizim i të gjitha intervenimeve kirurgjike me teknike të hapur kirurgjike të rasteve specifike, të pazakonshme ose rasteve të rralla ose të rasteve të nevojshme për qëllime arsimore.

(3) Mënyrën e videoincizimit nga paragrafi (1) dhe (2) të këtij neni, si dhe mënyrën dhe kohezgjatjen e ruajtjes së videoincizimeve i percakton ministri i Shëndetësisë.

(4) Drejtori i institucionit shëndetësor në të cilin kryhet videoincizimi nga paragrafi (1) dhe (2) të këtij neni, detyrimisht percakton së paku një person përgjegjës për mbajtjen e sistemit për videoincizim.

(5) Me kërkesë të Ministrisë së Shëndetësisë, Ministrisë së Shëndetësisë-Inspektoratit Shtetëror Sanitar dhe Shëndetësor, Dhomes së Mjekeve të Maqedonisë, Qendres Medicinale për Simulim ose organeve tjera kompetente, institucioni shëndetësor detyrohet që pa kompensim të dorëzojë kopje nga videoincizimi i intervenimit të caktuar.

(6) Për realizimin e të drejtës së pacientit për mendim profesional në rast komplikimi, gjendjes së perkeqësuar shëndetësore ose dyshim për gabim të mjekut, me kërkesë të doktorit të mjekësisë, specialistit, perkatesisht subspecialistit prej të cilit është kërkuar mendimi profesional, institucioni shëndetësor detyrohet t'i dorëzojë kopje nga videoincizimi i intervenimit që është kryer mbi pacientin, për çfarë paguhet kompensim në lartësi të cilën e percakton ministri i Shëndetësisë.

(7) Videoincizimet e intervenimeve kirurgjike shfrytëzohen edhe për qëllime arsimore në fakultetin e mjekësisë në ciklin e parë, të dytë dhe të tretë të studimeve dhe në Qendren Medicinale për Simulim, si dhe për nevojat e avancimit të shkathtesive dhe njohurive të doktorëve të mjekësisë, specialistëve dhe subspecialistëve në institucionet shëndetësore, me ç'rast ato nuk guxojnë të përmbajnë të dhëna personale të pacientëve.

(8) Qendra Medicinale për Simulim bën baze të videoincizimeve të intervenimeve të cilat nuk guxojnë të përmbajnë të dhëna personale të pacientëve dhe e cila është e kapshme për studentet e mjekësisë dhe doktorët e mjekësisë për qëllime arsimore.

(9) Shumen për kompensim që e paguajne doktoret e mjekesise për qasje në bazen e videoincizimeve të intervenimeve, e percakton ministri i Shendetesise varesisht prej kohezgjatjes dhe menyres së qasjes në baze dhe shpenzimeve për mirembajtjen e bazes së videoincizimeve, e për studentet e mjekesise qasja në bazen e videoincizimeve eshte falas.

Neni 12

(1) Një pjese e procesit për marrjen e shkathtesive praktike të domosdoshme për marrjen e titullit doktor i mjekesise, një pjese e procesit për dhenien e pjeses praktike të provimit profesional, një pjese e procesit për marrjen e shkathtesive praktike për marrjen e titullit profesional specialist dhe subspecialist, një pjese nga dhena e pjeses praktike të provimit të specialistit dhe subspecialistit, një pjese të procesit të vazhdimit të licences së doktoreve të mjekesise, detyrimisht realizohet në Qendren Medicinale për Simulim.

(2) Qendra Medicinale për Simulim themelohet si institucion në pajtim me Ligjin për institucione me pjesemarrje nga Republika e Maqedonise - Ministria e Shendetesise, Universiteti "Shen Cirili dhe Metodi" Shkup – Fakulteti i Mjekesise, Universiteti "Goce Dellcev" në Shtip, Universiteti Shteteror i Tetoves dhe Dhoma e Mjekeve të Maqedonise.

(3) Keshillin Drejtues të Qendres Medicinale për Simulim e perbejne pese anetare nga të cilet nga një anetar nga Ministria e Shendetesise, Universiteti "Shen Cirili dhe Metodi" Shkup – Fakulteti i Mjekesise, Universiteti "Goce Dellcev" në Shtip, Universiteti Shteteror i Tetoves dhe Dhoma e Mjekeve të Maqedonise..

(4) Drejtorin e Qendres Medicinale për Simulim e emeron dhe shkarkon ministri i Shendetesise.

(5) Qendra Medicinale për Simulim ka pajisje adekuat e cila simulon gjendje patologjike të njeriut dhe mundeson kontroll të shkathtesive të marra nepermjet intervenimeve diagnostike dhe terapeutike të realizuara në pajisje, në raste konkrete të dhena sipas zgjedhjes së rastesishme, me ç'rast njekoheisht behet edhe videoincizimi i intervenimit.

(6) Llojin, vellimin dhe menyren e marrjes së shkathtesive praktike nga paragrafi (1) i ketij neni i percakton ministri i Shendetesise pas mendimit paraprak nga Dhoma e Mjekeve të Maqedonise.

(7) Shpenzimet për marrjen e shkathtesive praktike nga paragrafi (1) i ketij neni për studentet dhe specializantet, perkatesisht subspecializantet jane në llogari të institucionit të arsimit të larte ku jane regjistruar, ndersa për doktoret e mjekesise gjate procesit të dhenies së pjeses praktike të provimit profesional dhe gjate procesit të vazhdimit të licences të doktoreve të mjekesise në llogari të doktoreve të mjekesise.

(8) Keshilli Drejtues i Qendres Medicinale për Simulim me vendim për të cilin pelqim jep ministri i Shendetesise e percakton lartesine e kompensimeve për shfrytezim të sherbimeve të Qendres Medicinale për Simulim, varesisht nga lloji dhe vellimi i sherbimeve.

(9) Shpenzimet për pune Qendra Medicinale për Simulim i siguron nga mjete personale.

Pamundesimi i videoincizimit të intervenimeve kirurgjike

Neni 13

Personi pergjegjes i institucionit shendetesor i cili nuk do të siguroje kushte për videoincizim të të gjitha intervenimeve endoskopike dhe laparoskopike, kirurgjise robotike dhe të gjitha intervenimeve tjera ku pajisja mundeson videoincizim, si dhe të gjitha intervenimeve tjera që perfshijne metoda kirurgjike që jane të reja ose metoda që nuk i kane pervetesuar shumica e specialisteve, perkatesisht subspecialisteve në institucionin shendetesorintervenimit kirurgjik në sallën e operacionit, penalisht do të pergjigjet dhe do të denohet me denim me para ose burg deri në një vit.

Kryerja e intervenimit kirurgjik pa videoincizim

Neni 14

Doktori i mjekesise, specialisti perkatesisht subspecialisti i cili do të kryeje intervenim endoskopik ose laparoskopik, kirurgji robotike ose intervenim tjetër ku pajisja mundeson videoincizim, ose intervenim tjetër kirurgjik që perfshin metode kirurgjike që eshte e re ose metode që nuk e kane pervetesuar shumica e specialisteve, perkatesisht subspecialisteve në institucionin shendetesor pa kryer videoincizim edhe pse mundesohet videoincizimi, penalisht do të pergjigjet dhe do të denohet me denim me para ose burg deri në një vit.

Publikimi i paautorizuar i videoincizimeve të intervenimeve mjekesore

Neni 15

Ai që në menyre të paautorizuar publikon videoincizim ose në cfaredo menyre tjetër e bën të kapshem videoincizimin e intervenimit mjekesor, pa i menjanuar të dhenat personale, penalisht do të pergjigjet dhe do të denohet me denim me para ose me burg nga gjashte muaj deri në tre vite.

Neni 16

(1) Gjobe në shume prej 2 000 deri në 2 500 euro në kundervlere me denare do t'i shqiptohet për kundervajtje institucionit, nese:

1) gjate çdo viti nuk siguron që për të gjitha lendet klinike së paku një ligjerate të mbaje mesimdhenesi i cili ligjeron në 500 institucionet e arsimit të larte me renome nga sfera e shkencave të mjekesise në bote, të ranguar në listen e fundit të shpallur të Qendres për universitete nga klasa boterore të Universitetit të Shangait Xhiao Tong ose çdo viti nuk siguron ligjerate në kohezgjatje prej së paku një jave së paku për tri lende klinike për çdo vit studimor të mbaje mesimdhenesi i cili ligjeron në 500 institucionet e arsimit të larte me renome nga sfera e shkencave të mjekesise në bote, të ranguar në listen e fundit të shpallur të Qendres për universitete nga klasa boterore të Universitetit të Shangait Xhiao Tongne në të cilën do të ftohen të marrin pjese të gjithë mesimdhenesit nga sfera perkatese (neni 5 paragrafi (10));

2) në ligjerata dhe në provime, detyrimisht paresisht nuk shfrytezohe literature profesionale që eshte në perdozim në 100 institucionet e arsimit të larte me renome nga

sfera e shkencave të mjekesise në bote, të ranguara në listen e fundit të shpallur të Qendres për universitete nga klasa boterore të Universitetit të Shangait Xhiao Tong (neni 5 paragrafi (13));

3) së paku njehere në vit nuk i fton profesoret e nderit dhe viziting profesoret të mbajne ligjerata në institucionin e arsimit të larte nga sfera e mjekesise (neni 5 paragrafi (15));

4) më së voni deri më 1 nentor në vitin rrjedhes nuk miratojne plane vjetore për trajnim të doktorëve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve në Republikën e Maqedonise dhe jashte vendit (neni 7 paragrafi (3));

5) së paku njehere në jave nuk organizon kolegjiune profesionale me dedikim në të cilat detyrimisht marrin pjese doktore të mjekesise, specialiste dhe subspecialiste të punësuar në institucionin shendetesor (neni 9 paragrafi (6));

6) nuk caktohet së paku një person i cili eshte pergjegjes për mirembajtjen e sistemit për videoincizim (neni 11 paragrafi (4)) dhe

7) me kerkese të punetorit shendetesor prej të cilit eshte kerkuar mendimi profesional nuk dorezon kopje nga videoincizimi i intervenimit kirurgjik i cili eshte kryer mbi pacienstin, nese eshte paguar kompensimi (neni 11 paragrafi (6)).

(2) Gjobe në shume prej 2 000 deri në 2 500 euro në kundervlere me denare do t'i shqiptohet edhe personit pergjegjes në institucionin për kundervajtjet nga paragrafi (1) i ketij neni.

(3) Gjobe në shume prej 2 000 deri në 2 500 euro në kundervlere me denare, do t'i shqiptohet personit pergjegjes në Ministrine e Shendetesise nese nuk miraton program vjetor për trajnimin e doktorëve të mjekesise, specialisteve dhe subspecialisteve në Republikën e Maqedonise dhe jashte vendit (neni 7 paragrafi (4)).

(4) Gjobe në shume prej 1 000 deri 2 000 euro në kundervlere me denare do t'i shqiptohet doktorit të mjekesise i cili nuk do të paguaje 20% nga mjetet e fituara, pervec nese mjetet nuk jane siguruar nga organizata nderkombetare (neni 8 paragrafi (2)).

(5) Gjobe në shume prej 2 000 deri 2 500 euro në kundervlere me denare do t'i shqiptohet drejtorit të institucionit shendetesor nese nuk ia mundeson doktorit të mjekesise trajnimin e siguruar në institucionin shendetesor jashte vendit (neni 8 paragrafi (3)).

(6) Gjobe në shume prej 10 000 deri në 15 000 euro në kundervlere me denare do t'i shqiptohet personit pergjegjes të institucionit shendetesor nese nuk dorezon kopje nga videoincizimi i intervenimit të caktuar me kerkese të Ministrise së Shendetesise, Ministrise së Shendetesise – Inspektoratit Shteteror Sanitar dhe Shendetesor, Dhomes së Mjekëve të Maqedonise, Qendres Medicinale për Simulim ose organeve tjera kompetente (neni 11 paragrafi (5)).

Neni 17

(1) Të hyrat nga kundervajtjet e shqiptuara për institucionet shendetesore dhe personat pergjegjes në pajtim me kete ligj jane të hyra të Buxhetit të Republikës së Maqedonise.

(2) Proceduren kundervajttese për kundervajtjet e para para në kete ligj e udheheq gjykata kompetente.

(3) Para parashtrimit të kerkeses për ngritjen e procedurës kundervajttese në gjykaten kompetente zbatohet procedure për barazim në pajtim me Ligjin për kundervajtje.

(4) Mbikeqyrje mbi zbatimin e dispozitave kundervajttese nga ky ligj, kryen Inspektorati Shteteror Sanitar dhe Shendetesor.

Neni 18

(1) Institucionet e arsimit të larte i dorezojne programet studimore të harmonizuara me kete ligj te Keshilli për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të Larte më së voni deri më 1 dhjetor 2013.

(2) Keshilli për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të Larte më së voni deri më 15 janar 2014 i akrediton programet studimore të harmonizuara me kete ligj.

Neni 19

(1) Studentet të cilet i kane filluar studimet e mjekesise së pergjithshme të nevojshme për kryerjen e profesionit doktor i mjekesise para fillimit të zbatimit të ketij ligji, do t'i perfundojne ato në pajtim me rregullat dhe programet studimore të cilat kane qene në fuqi deri në ditën e fillimit të zbatimit të ketij ligji.

(2) Dispozita e nenit 6 paragrafi (14) të ketij ligji në pjesen e sferave: biometri e mjekesise dhe informatike e mjekesise; ekonomi shendetesore, gjeriatri, parandalim dhe promovim i shendetit, menyra natyrore të mjekimit, mjekesi paliative dhe mjekesi e dhembjes, do të zbatohet për kandidatet për dhenien e pjeses së dyte të provimit profesional, të cilet e kane filluar studimin në pajtim me programet studimore të harmonizuara me kete ligj.

(3) Kandidatet të cilet kane filluar ta japin provimin profesional para fillimit të zbatimit të ketij ligji, do ta perfundojne dhenien e provimit në pajtim me rregullat të cilat kane qene në fuqi deri në fillimin e zbatimit të ketij ligji.

Neni 20

Ministri i Shendetesise në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të ketij ligji do t'i miratoje rregullat miratimi i të cilave eshte percaktuar me kete ligj.

Neni 21

(1) Dispozita e neni 5 paragrafi (6) i ketij ligji do të filloje të zbatohet nga 15 shtatori 2014.

(2) Dispozitat e neneve 11 paragrafi (1) dhe 13 dhe 14 të ketij ligji do të fillojne të zbatohen nga 15 shtatori 2013.

(3) Dispozita e nenit 4 paragrafi (2) të ketij ligji do të filloje të zbatohet nga 1 janari 2017, e deri në fillimin e zbatimit të kesaj dispozite anetare të komisionit nga neni 4 paragrafi (1) i ketij ligji mund të behen doktore të shkencave të mjekesise me titull mesimor shkencor profesor ordinar perkatesisht inordinar i shkencave të mjekesise, që kane publikuar së paku tri punime në revista shkencore me faktor impakti në pese vitet e fundit.

(4) Dispozita e nenit 6 paragrafi (4) të ketij ligji do të filloje të zbatohet nga 1 janari 2017, e deri në fillimin e zbatimit të kesaj dispozite anetare të komisionit nga neni 6 paragrafi (3) i ketij ligji mund të behen doktore të shkencave të mjekesise që kane publikuar së paku tri punime në revista shkencore me faktor impakti dhe që kane qendruar dhe punuar në fakultete të mjekesise, institute të mjekesise, perkatesisht institucione shendetesore në vende anetare të OECD, në periudhe prej së paku gjithsej gjashte muaj vazhdimisht ose me nderprerje.

Neni 21

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonise".

602.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУ-
ВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО
ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за здравственото осигурување,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 јануари 2013 година.

Бр. 07-517/1
24 јануари 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија” број 25/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11 и 26/12), во членот 5 став 1 точката 4 се менува и гласи:

„4) носител на семејно земјоделско стопанство од втора и трета категорија, согласно со Законот за земјоделство и рурален развој;“.

Член 2

Фондот по службена должност ќе изврши промена на својството на осигуреник - индивидуален земјоделец во осигуреник - носител на семејно земјоделско стопанство.

Член 3

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија” број 50/10), во членот 19 по зборот „осигурување“ запирката се заменува со точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 4

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди прецистен текст на Законот за здравственото осигурување.

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а одредбите од членовите 1 и 2 од овој закон ќе започнат да се применуваат од 1 октомври 2013 година.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN E LIGJIT PËR SIGURIM
SHENDETESOR

Neni 1

Në Ligjin për sigurim shendetesor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numer 25/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11 dhe 26/12), në nenin 5 paragrafi 1 pika 4 ndryshohet si vijon:

"4) bartesi i ekonomise bujqesore familjare i kategorise së dyte dhe të trete, në pajtim me Ligjin për bujqesi dhe zhvillim rural;".

Neni 2

Fondi me detyre zyrtare do të beje ndryshimin e cilesise i siguruar-bujk individual në i siguruar-bartes i ekonomise bujqesore familjare.

Neni 3

Në Ligjin për ndryshim dhe plotesim të Ligjit për sigurim shendetesor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numer 50/10), në nenin 19 pas fjales "sigurim" presja zevendesohet me pike, ndersa fjalet deri në fund të fjalise shlyhen.

Neni 4

Autorizohet Komisioni Juridik-Ligjvenes i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të percaktoje tekst të spastruar të Ligjit për sigurim shendetesor.

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndersa dispozitat e neneve 1 dhe 2 të ketij ligji do të fillojnë të zbatohen nga 1 tetori 2013.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ
РАБОТИ

603.

Врз основа на член 7-а став 2 од Законот за полиција („Службен весник на Република Македонија“ бр. 114/06, 6/09 и 145/12), министерот за внатрешни работи, донесе

РЕШЕНИЕ
ЗА НАПЛАТА НА ТРОШОЦИ ПРИ УКАЖУВАЊЕ
ПОМОШ (АСИСТЕНЦИЈА) ОД СТРАНА НА
ПОЛИЦИЈАТА

I. За укажување помош (асистенција) од страна на Полицијата заради спроведување на извршна одлука, доколку при извршувањето надлежниот државен орган

односно лицата кои со посебен закон се овластени да го спроведат извршувањето наидат на физички отпор или таков отпор може оправдано да се очекува, како и по барање за асистенција предвидена со посебен закон (за обезбедување на превоз на експлозивни материји, вонреден превоз и придружба на определени стоки и друго), подносителот на барањето за асистенција ги надоместува трошоците согласно следните вредности по работен час на ангажирани работници и поминат километар:

- вредност на еден работен час на ангажиран работник - 360,00 денари;
- вредност на еден поминат километар - 60, 00 денари.

Во вредностите од ставот 1 на делот I од ова решение, не е вклучен данок на додадена вредност.

II. За укажување помош (асистенција) од страна на Полицијата по барања на државни органи, институции што вршат јавно овластување и правни лица, во врска со обезбедување на транспорт на пари и други вредносни пратки односно предмети од вредност, а по претходно склучен договор, подносителот на барањето за асистенција ги надоместува трошоците согласно следните вредности по работен час на ангажирани работници и поминат километар:

- вредност на еден работен час на ангажиран работник - 600,00 денари;
- вредност на еден поминат километар - 60, 00 денари.

Во вредностите од ставот 1 на делот II од ова решение, не е вклучен данок на додадена вредност.

III. Со влегувањето во сила на ова решение престануваат да важат Решението за наплата на трошоците при укажување помош (асистенција) од страна на Министерството за внатрешни работи („Службен весник на Република Македонија“ бр.108/11) и Решението за наплата на трошоци при преземање на посебни мерки за безбедност при превоз на определени експлозивни материји, обезбедување на вонреден превоз и обезбедување (придружба) при превоз на определени стоки од страна на Министерството за внатрешни работи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 108/11).

IV. Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 121-4200/1
22 јануари 2013 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи,
м-р **Гордана Јанкулоска**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО

604.

Врз основа на член 162 став (2) од Законот за квалитетот на земјоделските производи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/10, 53/11 и 55/12), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, донесе

РЕШЕНИЕ ЗА ОВЛАСТУВАЊЕ НА ТЕЛО ЗА ВЕРИФИКАЦИЈА И КОНТРОЛА

1. Правното лице ИНТЕГРИРАНИ СИСТЕМИ ЗА КВАЛИТЕТ ДООЕЛ, со седиште на бул.„Октомвриска револуција“ бр.2-1/1 од Скопје и ЕМБС 5732875, СЕ ОВЛАСТУВА за вршење на верификација и контрола на соодветноста на елаборатот односно спецификацијата со производот кој е во постапка за регистрирање или е заштитен со ознака за потекло, географска ознака или ознака за гарантиран традиционален специјалитет (член 161 и 162 од Законот за квалитетот на земјоделските производи, „Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/10, 53/11 и 55/12).

2. Овластеното контролно/верификациско тело од точка 1 верификацијата и контролата ќе ја врши во согласност со пропишаните услови во важечките прописи од областа на Заштита на земјоделските и прехранбените производи со географски или традиционален назив од Законот за квалитетот на земјоделските производи.

3. Овластеното контролно/верификациско тело од точка 1 се упишува во Регистарот за овластени верификациски тела кој го води Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

4. Инспекцискиот надзор над работењето на овластеното контролно/верификациско тело за вршење на верификација и контрола на соодветноста на елаборатот односно спецификацијата со производот кој е во постапка за регистрирање или е заштитен со ознака за потекло, географска ознака или ознака за гарантиран традиционален специјалитет, ја врши Државниот инспекторат за земјоделство (член 163 став (4) од Законот за квалитетот на земјоделските производи „Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/10, 53/11 и 55/12“).

Образложение

Правното лице ИНТЕГРИРАНИ СИСТЕМИ ЗА КВАЛИТЕТ ДООЕЛ, - Скопје, до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство поднесе барање со бр. 11-10526/1 од 2.10.2012 година за вршење на верификација и контрола на соодветноста на елаборатот односно спецификацијата со производот кој е во постапка за регистрирање или е заштитен со ознака за потекло, географска ознака или ознака за гарантиран традиционален специјалитет. Во прилог на барањето се поднесени доказ за упис во Централен регистар на Република Македонија бр. 0806-11/14743/1 од 28.3.2012 година, список на вработените лица и лични биографии.

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, постапувајќи по поднесеното барање и одредбите од Законот за квалитетот на земјоделските производи, утврди дека барањето е основано.

Врз основа на напред изнесеното, а согласно член 162 став (2) од Законот за квалитетот на земјоделските производи се донесе решение како во диспозитивот.

Ова решение е со важност до 28 октомври 2013 година, а до тој датум согласно член 177 став (1) од Законот за квалитетот на земјоделските производи, овластените тела се должни да се акредитираат во Институтот за акредитација на Република Македонија и да го извештаат за тоа Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова решение, може да се поднесе жалба до Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

Бр. 11-10526/3
4 јануари 2013 година
Скопје

Министер,
Љупчо Димовски, с.р.

605.

Врз основа на член 162 став (2) од Законот за квалитетот на земјоделските производи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/10, 53/11 и 55/12), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, донесе

РЕШЕНИЕ ЗА ОВЛАСТУВАЊЕ НА ТЕЛО ЗА ВЕРИФИКАЦИЈА И КОНТРОЛА

1. Подружница „Балкан Биосерт“ ООД, Скопје, со седиште на ул. „Даме Груев“ бр.5-8/9 од Скопје и ЕМБС 6030793, СЕ ОВЛАСТУВА за вршење на верификација и контрола на соодветноста на елаборатот односно спецификацијата со производот кој е во постапка за регистрација или е заштитен со ознака за потекло, географска ознака или ознака за гарантиран традиционален специјалитет (член 161 и 162 од Законот за квалитетот на земјоделските производи, „Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/10, 53/11 и 55/12).

2. Овластеното контролно/верификациско тело од точка 1 верификацијата и контролата ќе ја врши во согласност со пропишаните услови во важечките прописи од областа на Заштита на земјоделските и прехранбените производи со географски или традиционален назив од Законот за квалитетот на земјоделските производи.

3. Овластеното контролно/верификациско тело од точка 1 се упишува во Регистарот за овластени верификациски тела кој го води Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

4. Инспекцискиот надзор над работењето на овластеното контролно/верификациско тело за вршење на верификација и контрола на соодветноста на елаборатот односно спецификацијата со производот кој е во постапка за регистрација или е заштитен со ознака за потекло, ге-

ографска ознака или ознака за гарантиран традиционален специјалитет, ја врши Државниот инспекторат на земјоделство (член 163 став (4) од Законот за квалитетот на земјоделските производи „Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/10, 53/11 и 55/12).

Образложение

Подружница „Балкан Биосерт“ ООД - Скопје, до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство поднесе барање со бр. 11-11552/1 од 5.11.2012 година за вршење на верификација и контрола на соодветноста на елаборатот односно спецификацијата со производот кој е во постапка за регистрација или е заштитен со ознака за потекло, географска ознака или ознака за гарантиран традиционален специјалитет. Во прилог на барањето се поднесени доказ за упис во Централен регистар на Република Македонија бр. 0807-9/10655/1 од 13.4.2010 година, список на вработените лица и лични биографии и сертификат за акредитација Бр.СТ-003 од 18.1.2011 г. за стандардот EN 45011.

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, постапувајќи по поднесеното барање и одредбите од Законот за квалитетот на земјоделските производи, утврди дека барањето е основано.

Врз основа на напред изнесеното, а согласно член 162 став (2) од Законот за квалитетот на земјоделските производи се донесе решение како во диспозитивот.

Ова решение е со важност до 28 октомври 2013 година, а до тој датум согласно член 177 став (1) од Законот за квалитетот на земјоделските производи, овластените тела се должни да се акредитираат во Институтот за акредитација на Република Македонија и да го извештаат за тоа Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова решение, може да се поднесе жалба до Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

Бр. 11-11552/2
25 декември 2012 година
Скопје

Министер,
Љупчо Димовски, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА

606.

Врз основа на член 66 став 2 од Законот за културата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 31/98, 49/03, 82/05, 24/07, 116/10, 47/11, 51/11 и 136/12), министерот за култура, донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА КРИТЕРИУМИТЕ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМИТЕ ОДНОСНО ПРОЕКТИТЕ ПО ОДДЕЛНИ ДЕЈНОСТИ ВО КУЛТУРАТА

Член 1

Во Правилникот за критериумите за финансирање на програмите односно проектите по одделните дејности во културата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 70/11) во членот 3, по алинејата 19 се додава нова алинеја 20 која гласи:

„ – поттикнување и развој на културните индустрии.“

Член 2

По членот 11 се додава нов член 11-а кој гласи:

„Член 11-а

За да се утврди дека проектите од областа на креативните индустрии (како дизајн, архитектура, изведувачки уметности, културен менаџмент и мултимедија, производ на информатичка технологија, занаети и уметнички вештини, културен туризам, издаваштво особено електронско, едукација во културата и други дејности насочени за создавање на стоки и услуги кои се достапни на пазарот), се од национален интерес, освен исполнувањето на најмалку еден од општите критериуми, треба да исполнуваат и барем три од следниве посебни критериуми, односно да претставуваат:

- Промоција на различни иновативни уметнички форми кои содржат препознатливи естетски вредности,
- Одржливост на проектот преку стабилна финансиска стратегија, претприемнички дух и привлекување на работна сила,
- Технолошка одржливост на проектот преку користење на постоечка технолошка инфраструктура,
- Дизајнирање или промоција на нови технологии,
- Користење на традиционалните вештини и ресурси како и креирање во нови и современи контексти,
- Поврзаност и вмрежување со други дејности на креативните индустрии,
- Финансиска одржливост преку различни извори на финансирање, кофинансирање и сл.
- Отвореност, насоченост и вмрежување во домашниот и меѓународниот пазар,
- Едукација како систем на усовршување во сите домени на креативни индустрии и
- Медиум за остварување на интеркултурната комуникација.“

Член 3

Во членот 13 став 1 пред зборот „критериуми“ се додава зборот „ посебни“.

Член 4

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 53-187/1

8 јануари 2013 година

Скопје

Министер,

д-р **Елизабета Канческа-Милевска**, с.р.

ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

607.

Во Одлуката за изменување и дополнување на Одлуките за формирање на општинските изборни комисији („Службен весник на Република Македонија“ број 15/13), утврдено е дека во текстот направена е техничка грешка, поради што се дава следната

ИСПРАВКА НА ОДЛУКАТА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКИТЕ ЗА ФОРМИРАЊЕ НА ОПШТИНСКИТЕ ИЗБОРНИ КОМИСИИ

Во делот I, во точката 7, во ставот 2 зборот „член“ се заменува со зборот „заменик член“.

Во делот I, во точката 28, во ставот 2 зборот „претседател“ се заменува со зборот „заменик член“.

Бр. 07-331/2

25 јануари 2013 година

Скопје

Државна

изборна комисија

КОМИСИЈА ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

608.

Врз основа на член 46 и член 184 точка љ) од Законот за хартии од вредност („Службен весник на РМ“ бр. 95/2005, 25/2007, 7/2008, 57/2010 и 135/2011), Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија, постапувајќи по барањето број 02-7319/1 од 14.12.2012 година на Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје за добивање на согласност на Одлуката за измени и дополнувања на Правилата за работа на Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје и барањето број 02-72/1 од 4.1.2013 година за добивање согласност на Одлуката за дополнување на Одлуката за измени и дополнувања на Правилата за работа на Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје, на седницата одржана на ден 14.1.2013 година, донесе

РЕШЕНИЕ

1. Се дава согласност на Одлуката за измени и дополнувања на Правилата за работа на Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје број број 02-7134/1 од 6.12.2012 година, донесена на седницата на Одборот на директори на Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје одржана на ден 6.12.2012 година и на Одлуката за дополнување на Одлуката за измени и дополнувања на Правилата за работа на Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје број 02-7134/2 од 25.12.2012 година, донесена на седницата на Одборот на директори на Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје одржана на ден 25.12.2012 година.

2. Се задолжува Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје во рок од 10 календарски дена од денот на приемот на ова Решение да ги изврши следните интервенции:

- во точка 3.12 по зборовите: „се објавува“ да се додадат зборовите: „во Службен весник на Република Македонија“;

- во точка 4.2 став 1 пред зборовите: „ги донесува Извршниот директор на Депозитарот“ да се додадат зборовите: „согласно овие Правила“;

- во точка 4.2 да се додаде нов став кој ќе гласи:

в) Масло за горење ден/лит
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1) до 60,00

г) Мазут ден/кг
- М-1 НС до 42,524

Б. Претпријатијата што вршат промет на нафтени деривати можат да ги формираат цените за одделни нафтени деривати во однос на највисоките цени од точката А на став 1 на овој член (1 ГРУПА НА ЦЕНИ), освен од подточката "г" и тоа: за 0,5 ден/лит пониски (2 ГРУПА НА ЦЕНИ), за 1,00 ден/лит пониски (3 ГРУПА НА ЦЕНИ) и за 1,5 ден/лит пониски (4 ГРУПА НА ЦЕНИ), согласно следната табела и да изнесуваат:

НАФТЕН ДЕРИВАТ	(2 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(3 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(4 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит
ЕУРОСУПЕР БС - 95	81,00	80,50	80,00
ЕУРОСУПЕР БС - 98	82,50	82,00	81,50
ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	70,50	70,00	69,50
ЕЛ-1 - ЕКСТРА ЛЕСНО 1	59,50	59,00	58,50

Претпријатијата што вршат промет на нафтени деривати можат да вршат промет на секој дериват поодделно по една од цените утврдени за тој дериват во една од групите на цени определени согласно оваа одлука.

Цените од сите четири ценовни групи формирани согласно став 1 на овој член, освен цената за мазутот М-1 НС, важат франко пумпна станица, а цената на мазутот М-1 НС важи франко производител во земјата.

Во цените од сите четири ценовни групи формирани согласно став 1 на овој член, освен во цената за мазутот М-1 НС, содржани се и трошоците за превоз од 0,50 ден/литар.

Во малопродажните цени формирани согласно овој член содржан е данокот на додадена вредност согласно Законот.

Член 3

Во малопродажните цени утврдени со членот 2 од оваа Одлука содржан е надоместокот за финансирање на активностите во областа на животната средина кои согласно Законот за животната средина го плаќаат обврзниците утврдени со овој закон и тоа:

а) Моторни бензини ден/лит
- ЕУРОСУПЕР БС - 95 до 0,080
- ЕУРОСУПЕР БС - 98 до 0,080

б) Дизел гориво ден/лит
- ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V) до 0,030

в) Масло за горење ден/лит
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1) до 0,040

г) Мазут ден/кг
- М-1 НС до 0,050

Член 4

Во малопродажните цени утврдени со членот 2 од оваа Одлука содржан е надоместокот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати кои согласно Законот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати го плаќаат обврзниците утврдени со овој закон при увоз и/или производство на нафтени деривати и тоа:

а) Моторни бензини ден/лит
- ЕУРОСУПЕР БС - 95 до 0,890
- ЕУРОСУПЕР БС - 98 до 0,890

б) Дизел гориво ден/лит
- ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V) до 0,300

в) Масло за горење ден/лит
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1) до 0,300

г) Мазут ден/кг
- М-1 НС до 0,740

Член 5

Во малопродажните цени утврдени со членот 2 од оваа одлука акцизите кои ги плаќаат обврзниците согласно Законот изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини ден/лит
- ЕУРОСУПЕР БС - 95 до 22,007
- ЕУРОСУПЕР БС - 98 до 21,896

б) Дизел гориво ден/лит
- ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V) до 12,125

в) Масло за горење ден/лит
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1) до 3,230

г) Мазут ден/кг
- М-1 НС до 0,100

Член 6

Во малопродажните цени утврдени согласно членот 2 од оваа одлука, трошоците на прометот на секој поодделен нафтен дериват од секоја ценовна група изнесуваат:

НАФТЕН ДЕРИВАТ	Ед. мерка	(1 ГРУПА НА ЦЕНИ)	(2 ГРУПА НА ЦЕНИ)	(3 ГРУПА НА ЦЕНИ)	(4 ГРУПА НА ЦЕНИ)
ЕУРОСУПЕР БС - 95	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
ЕУРОСУПЕР БС - 98	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
ЕЛ 1 - ЕКСТРА ЛЕСНО 1	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
МАЗУТ М-1 НС	ден/кг	0,400	0,400	0,400	0,400

Член 7

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува од 00:01 часот на 29.01.2013 година и истата ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“ и на веб-страницата на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија.

Бр. 02 -173/1
28 јануари 2013 година
Скопје

Заменик претседател,
Светлана Јаневска, с.р.

611.

Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија врз основа на член 22 став 1 точка 16 од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр. 16/11, 136/11) и член 28 од Правилникот за лиценци за вршење на енергетски дејности („Службен весник на РМ“, бр. 143/11), постапувајќи по барањето на Друштвото за трговија со електрична енергија ДАНС ЕНЕРѢИ МК ДООЕЛ увоз-извоз Скопје, на седницата одржана на 22.1.2013 година донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦА ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЈНОСТ ТРГОВИЈА СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

1. На Друштвото за трговија со електрична енергија ДАНС ЕНЕРѢИ МК ДООЕЛ увоз-извоз Скопје, со адреса на ул. 8-ма Ударна Бригада бр. 43-3 Скопје, се издава лиценца за вршење на енергетската дејност трговија со електрична енергија.

2. Правата и обврските на носителот на лиценцата во вршењето на енергетската дејност трговија со електрична енергија се утврдени во Прилог 1, „Лиценца за вршење на енергетска дејност трговија со електрична енергија“, кој што е составен дел на оваа одлука.

3. Жалбата изјавена против оваа Одлука не го одлага нејзиното извршување.

4. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

УП1 Бр. 07 - 297/12
22 јануари 2013 година
Скопје

Заменик претседател,
Светлана Јаневска с.р.

Прилог 1

ЛИЦЕНЦА

ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЈНОСТ ТРГОВИЈА СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

1. Име и седиштето на носителот на лиценцата

Друштвото за трговија со електрична енергија ДАНС ЕНЕРѢИ МК ДООЕЛ увоз-извоз Скопје, ул. „8-ма Ударна Бригада“ бр. 43-3 Скопје, Република Македонија

2. Енергетската дејност за која се издава лиценцата

Трговија со електрична енергија

3. Датум на издавање на лиценцата:

22.01.2013 година

4. Датум до кога важи лиценцата:

22.01.2023 година

5. Евидентен број на издадената лиценца:

ЕЕ - 111.10.1/13

6. Број на деловниот субјект - 6824595

7. Единствен даночен број - 4080012532049

8. Вид и обем на енергетската дејност што ќе се врши

Со оваа лиценца се определуваат условите за вршење на енергетската дејност трговија со електрична енергија.

Како трговија со електрична енергија, во смисла на оваа лиценца се смета купување на електрична енергија од земјата и од странство, заради продажба на други трговци, снабдувачи, операторот на електропреносниот и операторите на дистрибутивните системи како и продажба на купувачи во странство согласно член 81 од Законот за енергетика. Трговецот во својство на снабдувач може да продава електрична енергија и на потрошувачи кои ги исполнуваат условите за самостојно учество на пазарот на електрична енергија, утврдени во пазарните правила.

Трговецот со електрична енергија, во случаите кога врши прекугранични трансакции на електрична енергија која се обврзал да ја испорача на своите купувачи е должен да обезбеди доволен прекуграничен преносен и/или дистрибутивен капацитет и регулирани услуги во согласност со пазарните правила, мрежните правила за пренос на електрична енергија и мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија како и Правилата за доделување на прекуграничните преносни капацитети.

9. Опис на условите и начинот на вршење на дејноста

Енергетската дејност трговија со електрична енергија, носителот на лиценцата ќе ја врши преку склучување на соодветни договори за купување и продажба на електрична енергија и договори за закупување на преносен и/или дистрибутивен капацитет.

10. Подрачје на кое ќе се врши дејноста

Енергетската дејност трговија со електрична енергија, носителот на лиценцата може да ја врши на целата територија на Република Македонија и странство.

11. Услови и начин на извршување на обврските на носителот на лиценцата

Носителот на лиценцата е должен да:

- обезбеди непречена и континуирана испорака на електрична енергија согласно купопродажните договори;

- обезбеди доволен преносен или дистрибутивен капацитет и регулирани услуги во случаите кога врши прекугранични трансакции на електрична енергија за своите купувачи, согласно пазарните правила, мрежните правила за пренос на електрична енергија и мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија како и Правилата за доделување на прекуграничните преносни капацитети;

- работи во согласност со правилата за пазар на електрична енергија во однос на доверливоста и обемот на снабдување, со цел да се исполнат обврските кон купувачите;

- ги исполни барањата за финансиско обезбедување утврдени со пазарните правила;

- им фактурира на потрошувачите за испорачаната електричната енергија кога е во својство на снабдувач на потрошувачи кои ги исполнуваат условите за самостојно учество на пазарот на електрична енергија, согласно пазарните правила, како и за обезбедениот преносен и дистрибутивен капацитет и регулираните услуги, согласно превземените обврски за потрошувачите кога врши прекугранични трансакции;

- достави во определен рок до операторот на пазарот на електрична енергија информации за количините на електрична енергија и соодветниот временски распоред од сите договори за купопродажба на електрична енергија како и соодветните договори за прекугранични трансакции низ преносната мрежа во согласност со пазарните правила;

- достави во определен рок до Регулаторната комисија за енергетика, по нејзино барање, информации и извештаи за своите трансакции и деловни активности при продажбата на електрична енергија во својство на снабдувач, на потрошувачи кои ги исполнуваат условите за самостојно учество на пазарот на електрична енергија, утврдени во пазарните правила;

- работи во согласност со законите, другите прописи и општи акти на Република Македонија, а особено оние кои се однесуваат на вршење на дејноста трговија со електрична енергија, заштита на конкуренцијата, заштита на потрошувачите, заштита на животната средина, животот и здравјето на луѓето и заштита при работа;

12. Обврска за одвоена сметководствена евиденција

Носителот на лиценцата е должен:

- во своите интерни пресметки да води одвоена евиденција за секоја од енергетските дејности за кои што поседува лиценца;

- во согласност со сметководствените стандарди со кои се уредува сметководственото работење на претпријатието: да изготвува финансиски извештаи кои ќе обезбедат информации за средствата, обврските, капиталот, приходите и расходите со резултатите од работењето, како и паричните текови на претпријатието, како и

- да обезбедува консолидирани финансиски извештаи.

13. Обврска за доставување на Годишен извештај за финансиското и деловното работење

Носителот на лиценцата е должен до Регулаторната комисија за енергетика најдоцна до 10 март во тековната година да доставува Годишен извештај за работењето во претходната година (извештајна година), кој особено треба да содржи:

1) опис и обем на вршењето на енергетската дејност во текот на годината;

2) комплет годишна сметка составена од: биланс на состојба и биланс на успех, извештај за промените во главнината, извештај за паричните текови, применетите сметководствени политики и други објаснувачки белешки подготвени во согласност со важечката законска регулатива;

14. Обврска за доставување на други извештаи, информации и податоци во врска со вршењето на дејноста, до Регулаторната комисија за енергетика

Носителот на лиценцата е должен до Регулаторната комисија за енергетика да доставува:

- информации за испорачаните количини на електрична енергија според купопродажните договори, согласно Табела 1 која е составен дел на оваа лиценца;

- испорачаните количини на електрична енергија да се доставуваат на квартално, но одвоени по месеци;

- известувања за сите околности, настани и промени кои што имаат или би можеле да имаат влијание врз вршењето на енергетската дејност трговија со електрична енергија;

- како и други промени во работењето согласно правилникот.

15. Обврска за овозможување на пристап до деловните простории и непосреден увид во документацијата

Носителот на лиценцата е должен по барање на Регулаторната комисија за енергетика да овозможи непосреден увид во целокупната документација која што се однесува на вршењето на енергетската дејност за која што е издадена лиценцата, во согласност со Правилникот за лиценци за вршење на енергетски дејности.

16. Изменување и продолжување како и пренесување, престанување, суспендирање и одземање на лиценцата

Изменување и продолжување, како и пренесување, престанување, суспендирање и одземање на оваа лиценца ќе се врши во согласност со одредбите од Законот за енергетика и Правилникот за лиценци за вршење на енергетски дејности.

17. Мерки во случај на неисполнување на обврските на носителот на лиценцата

Доколку носителот на лиценцата не ги исполнува обврските содржани во оваа лиценца, Регулаторната комисија за енергетика ќе преземе мерки согласно Правилникот за лиценци за вршење на енергетски дејности.

612.

Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, врз основа на член 22, алинеја 4, од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр.16/2011 и 136/2011), член 11 и член 15, став 3 од Тарифниот систем за продажба на природен гас на тарифни потрошувачи („Службен весник на РМ“ бр.94/2005, 43/2010, 9/12 и 13/12), постапувајќи по барањето на Дирекцијата за Технолошки Индустриски Развојни Зони (ДТИРЗ) – Скопје, за определување на продажна цена на природен гас за тарифни потрошувачи приклучени на системот за дистрибуција на природен гас во ТИРЗ – Скопје, за месец јануари 2013 година, на седницата одржана на 28 јануари 2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПРОДАЖНА ЦЕНА НА ПРИРОДЕН ГАС ЗА ТАРИФНИ ПОТРОШУВАЧИ ПРИКЛУЧЕНИ НА СИСТЕМОТ ЗА ДИСТРИБУЦИЈА НА ПРИРОДЕН ГАС ВО ТЕХНОЛОШКО-ИНДУСТРИСКА РАЗВОЈНА ЗОНА-СКОПЈЕ ЗА МЕСЕЦ ЈАНУАРИ 2013 ГОДИНА

Член 1

1. На Дирекцијата за Технолошки Индустриски Развојни Зони (ДТИРЗ) – Скопје, како вршител на енергетските дејности дистрибуција на природен гас, управување со системот за дистрибуција на природен гас и снабдување со природен гас на тарифните потрошувачи приклучени на системот за дистрибуција на природен гас, продажната цена на природниот гас за месец јануари 2013 година, се утврдува да изнесува 28,5282 ден/ nm^3 .

2. Во продажната цена на природниот гас од став 1 на овој член, содржани се:

2.1. Трошоци за набавка на природниот гас за месец јануари 2013 година, во износ од 23,9074 ден/ nm^3 и цена за услугата снабдување на тарифните потрошувачи непосредно приклучени на системот за пренос на природен гас, во износ од 0,2958 ден/ nm^3 , утврдени со Одлуката за определување продажна цена на природен гас за месец јануари 2013 година („Службен весник на РМ“ бр. 13/13);

2.2. Цената за услугата пренос и управување со системот за пренос на природен гас, во износ од 1,2465 ден/ nm^3 , утврдени со Одлуката за определување продажна цена на природен гас за месец јануари 2013 година („Службен весник на РМ“ бр. 13/13);

2.3. Цената за вршење на дејностите дистрибуција на природен гас, управување со системот за дистрибуција на природен гас и снабдување со природен гас на тарифните потрошувачи приклучени на системот за дистрибуција на природен гас, во износ од 3,0785 ден/ nm^3 , утврдени со Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за одобрување на тарифа за вршење на дејноста дистрибуција на природен гас и снабдување со природен гас на тарифните потрошувачи приклучени на системот за дистрибуција на природен гас („Службен весник на РМ“ бр. 11/13).

3. Цената од член 1, точка 1 од оваа Одлука, е пресметена без данок на додадена вредност.

Член 2

Жалбата изјавена против оваа Одлука не го одлага нејзиното извршување.

Член 3

Оваа Одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

УП1 Бр. 08-12/13

28 јануари 2013 година

Скопје

Заменик претседател,

Светлана Јаневска, с.р.**613.**

Врз основа на член 43 од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 16/2011 и 136/2011) и членовите 44 и 45 од Правилникот за лиценци за вршење на енергетски дејности („Службен весник на РМ“ бр. 143/2011), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, постапувајќи по Барањето за промена на издадената лиценца на Друштво за производство, услуги и трговија ЕУРОПЕТРОЛ – МТ ДОО с. Калугерица Радовиш, на седницата одржана на 22 јануари 2013 година, ја донесе следната

О Д Л У К А**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦА ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКАТА ДЕЈНОСТ ТРГОВИЈА СО НАФТА И НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ И БИОГОРИВА И МЕШАВИНА НА ТЕЧНИ ГОРИВА ОД ФОСИЛНО ПОТЕКЛО ШТО СЕ КОРИСТАТ ЗА ТРАНСПОРТ СО БИОГОРИВА – ТРГОВИЈА СО ЕКСТРА ЛЕСНО МАСЛО ЗА ДОМАЌИНСТВО (ЕЛ-1) И ЕУРО ДИЗЕЛ БС**

1. Во Одлуката на Друштвото за производство, услуги и трговија ЕУРОПЕТРОЛ – МТ ДОО с. Калуѓерица Радовиш, бр.07-41 од 10.12.2010 година, за издавање на лиценца за вршење на енергетската дејност Трговија со нафта и нафтени деривати и биогорива и мешавина на течни горива од фосилно потекло што се користат за транспорт со биогорива – трговија со екстра лесно Масло за домаќинство (ЕЛ-1) и Еуро дизел БС („Службен весник на Република Македонија“ бр. 160/2010) насловот на Одлуката се менува и гласи: „Одлука за издавање на лиценца за вршење на енергетската дејност Трговија со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт– трговија со екстра лесно Масло за домаќинство (ЕЛ-1) и Еуро дизел БС“.

2. Во точката 1. зборовите: „Трговија со нафта и нафтени деривати и биогорива и мешавина на течни горива од фосилно потекло што се користат за транспорт со биогорива“ се менуваат и гласаат: „Трговија со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт – трговија со екстра лесно Масло за домаќинство (ЕЛ-1) и Еуро дизел БС“.

3. Точката 2 се менува и гласи:

„2. Правата и обврските на носителот на лиценцата во вршењето на енергетската дејност Трговија на сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт – трговија со екстра лесно Масло за домаќинство (ЕЛ-1) и Еуро дизел БС се утврдени во Прилог 1. „Лиценца за вршење на енергетската дејност Трговија со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт – трговија со екстра лесно Масло за домаќинство (ЕЛ-1) и Еуро дизел БС“ кој што е составен дел на оваа Одлука.“

4. Насловот на Прилогот 1. се менува и гласи: „Лиценца за вршење на енергетската дејност Трговија на сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт – трговија со екстра лесно Масло за домаќинство (ЕЛ-1) и Еуро дизел БС“.

5. Во Прилогот 1.

- во Точката 2 зборовите: „Трговија на големо со нафта и нафтени деривати“ се менуваат и гласаат: „Трговија со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт - трговија со екстра лесно Масло за домаќинство (ЕЛ-1) и Еуро дизел БС“;

- во Точката 6 евидентниот број на издадената лиценца се менува и гласи: „НД-21.03.1/10.2/12“

- Во точката 10:

а) потточката 1, се менува и гласи: приемот и испораката на нафтените деривати ќе се врши во склад за нафта и нафтени деривати од 2 резервоара со капацитет од по 100 м³ каде поединечно ќе се чува екстра лесно Масло за домаќинство (ЕЛ-1) и Еуро дизел БС, кој се во сопственост на ЕУРОПЕТРОЛ-МТ ДОО с.Калуѓерица бр.1 Радовиш КП – 1072/5 заведено во Агенцијата за катастар на недвижности.

б) во потточките 3 и 4 по зборовите „нафтени деривати“ се додаваат зборовите: „биогорива и горива наменети за транспорт“.

- Во точката 11, зборовите: „Трговија на големо со нафта и нафтени деривати и биогорива и мешавина на течни горива од фосилно потекло што се користат за транспорт со биогорива“ се менуваат и гласаат: „Трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт“.

- Во точката 12, во алинејата 3 зборовите: „нафта и нафтени деривати и биогорива и мешавина на течни горива од фосилно потекло што се користат за транспорт со биогорива“ се менуваат и гласаат: „сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива наменети за транспорт“.

- Во точката 12, во алинејата 5, зборовите: „Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности“ се менуваат и гласат: „Правилник за лиценци за вршење на енергетски дејности“.

- Во точките 16, 17 и 18 зборовите: „Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности“ се менуваат и гласат: „Правилник за лиценци за вршење на енергетски дејности“.

6. Оваа Одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

УПБ Бр. 11 – 75/12

22 јануари 2013 година

Скопје

Заменик претседател,
Светлана Јаневска с.р.

ПРИЛОГ : ТАБЕЛА 1

НАБАВКА И ПРОДАЖБА НА СУРОВА НАФТА, НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ, БИОГОРИВА И ГОРИВА ЗА ТРАНСПОРТ ВО ТЕКОТ НА _____ (ГОДИНА) (МЕСЕЦ)

Вид на нафта и деривати	Состојба на залихи на почетокот на годината (месец) 2	НАБАВКА				ВКУПНО располо- живо (2+6) 7	ПРОДАЖБА				Состојба на залихи на крајот на годината (месец) (7-12) 13
		РМ		УВОЗ	ВКУПНО набавено (3+4+5) 6		во РМ		ВКУПНО РМ (8+9) 10	ИЗВОЗ (10+11) 12	
		ОКТА	Други				големопродажба	малопродажба			
1	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	
Еуродизел БС											
Екстралесно ЕЛ-1											
ВКУПНО											

Датум: _____

М.П.

Одговорно лице

_____
(полно име и презиме)_____
(ПОТПИС)

АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО

614.

Врз основа на член 57 став (11) од Законот за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија” бр. 157/10, 53/11 и 1/12), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство, донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА ПОСЕБНИТЕ БАРАЊА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА БРЗО ЗАМРЗНАТА ХРАНА^(*)

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат посебните барања за безбедност на брзо замрзната храна.

Член 2

(1) Сладоледот и другите производи од мраз наменети за исхрана не се сметаат за брзо замрзната храна.

(2) Одредбите од овој правилник не треба да бидат во спротивност со прописите кои уредуваат прашања на организирање на пазарите во секторот на земјоделството и рибарството и ветеринарната хигиена.

(3) Одредбите на овој правилник се применуваат и на следењето на температурите во превозните средства, магацините и складиштата за брзо замрзната храна.

Член 3

Одредени изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1) „Брзо замрзната храна“ е:

(а) храна што била предмет на постапка на брзо замрзнување, со која зоната на максимално кристализирање се надминува колку што може побрзо, во зависност од видот на производот, а добиената температура на производот (по извршената термичка стабилизација) се одржува постојано на ниво од -18°C или пониско во сите делови на производот, и

(б) храна што се става на пазарот при што се наведува дека го поседува ова својство.

2) „Температура“ е температурата измерена на одредени места, со делот од мерниот инструмент или уред кој е осетлив на температура.

Член 4

(1) Суровините кои се употребуваат при производството на брзо замрзната храна треба да се со добар пазарен квалитет и да го поседуваат потребното ниво на свежина.

(2) Подготовката и брзото замрзнување на храната треба да се извршат брзо, со користење на соодветна техничка опрема, со цел хемиските, биохемиските и микробиолошките промени да бидат сведени на минимум.

Член 5

(1) За директен контакт со брзо замрзнатата храна се употребуваат криогени медиуми и тоа:

- воздух;
- азот и
- јаглероден диоксид.

(2) Доколку е неопходно критериумите за чистота што треба да ги исполнат криогените медиуми од став (1) на овој член ќе се утврдуваат од страна на директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство (во понатамошниот текст: Агенцијата), по спроведената постапка од страна на Европската Комисија со која комисијата е овластена да постапува за работи кои се однесуваат на безбедност на храна и ветеринарна политика.

Член 6

(1) Температурата на брзо замрзнатата храна треба да е стабилна и да се одржува во сите делови на производот на -18°C или помалку, со можни краткотрајни покачувања при превозот но не поголеми од 3°C .

(2) По исклучок од став (1) на овој член, може да се покачи температурата на храната во согласност со добрата практика за чување и за дистрибуција, за време на локалната дистрибуција и во малопродажните витрини, доколку:

1) овие покачувања на температурата не надминат 3°C и

2) покачувањето на температурата на чување во малопродажните витрини може да достигне и до 6°C земајќи го предвид количеството на стоката или обртот на производите во малопродажбата.

Член 7

(1) Опремата што се користи за брзо замрзнување, складирање, превоз, доставување во трговската мрежа вклучувајќи ги и разладните витрини во објектите за трговија на мало, треба да биде во согласност со одредбите на овој правилник.

(2) За проверка на температурата на брзо замрзнатата храна се вршат официјални контроли по случаен избор.

(3) Усогласеноста со одредбите од став (1) и (2) на овој член, пред или во текот на ставање во промет на брзо замрзнатата храна, не треба да биде докажана со официјална потврда.

Член 8

Брзо замрзнатата храна наменета за крајните потрошувачи произведувачот или пакувачот треба да ја спакува во соодветно пакување кое ја штити од сушење и од микробиолошка или друг вид на надворешна контаминација.

Член 9

Означувањето на брзо замрзнатата храна, без дополнителна обработка, наменета за продажба на крајниот потрошувач и за рестораните, болниците, кантините и за другите слични големи угостителски објекти се врши согласно Правилникот за начинот на означување на храната^{*1}, при што треба да ги содржи и следните податоци:

^(*) Со овој правилник се врши усогласување со Директива на Советот 89/108/ЕЕЗ од 21 декември 1988 година за приближување на законите на земјите-членки што се однесуваат на брзо смрзнати прехранбени производи наменети за човекова исхрана, CELEX број 31989L0108 Регулатива (ЕЗ) БР. 37/2005 На Комисијата од 12 јануари 2005 година за следење на температурите во превозните средства, магацините и складиштата за брзо замрзната храна наменета за човекова исхрана, CELEX број 32005R0037 и Директива на Советот 92/2/ЕЕЗ од 13 јануари 1992 година за утврдување на постапката на Заедницата за земање примероци и за методот на анализа за службена контрола на температурите на брзо замрзнатата храна наменета за човекова исхрана, CELEX број 31992L0002.

- 1) кон името на храната ознаката „брзо замрзната“;
- 2) како дополнување на датумот на минималниот рок на траење, рокот во кој потрошувачот може да ја чува брзо замрзнатата храна, температурата на чување и/или видот на опремата за чување;
- 3) ознака според која може да се утврди серијата и
- 4) ознаката: „по одмрзнувањето да не се замрзнува повторно“.

Член 10

(1) При означување на брзо замрзнатата храна која не е наменета за продажба на крајниот потрошувач ниту е наменета за рестораните, болниците, кантините и други слични големи угостителски објекти се наведуваат само следните податоци:

- 1) кон името на производот ознаката „брзо замрзнат“;
- 2) нето тежината, изразена во тежински единици;
- 3) податоци за идентификација на серијата на производот и
- 4) име или назив и адреса на производителот или на пакувачот, или на продавачот регистриран во Република Македонија.

(2) Податоците од став (1) на овој член се наведуваат на пакувањето, садот или на обвивката, односно на залепена етикета.

Член 11

Брзо замрзнатата храна кој се става во промет треба да биде во согласност со овој правилник, Законот за безбедност на храната и подзаконските прописи донесени врз основа на тој закон.

Член 12

(1) Средствата за транспорт, складирање и чување на брзо замрзнатата храна треба да бидат опремени со соодветни мерни инструменти за следење и регистрација на температурата на воздухот на која е изложена храната, во чести и правилни интервали.

(2) Инсталираните мерни инструменти треба да се во согласност со стандардите МКС EN 12830, МКС EN 13485 и МКС EN 13486. Операторите со храна ги чуваат сите релевантни документи што овозможуваат да се потврди дека инструментите наведени погоре се во согласност со стандардите.

(3) Температурните записи треба да се чуваат најмалку една година, а во зависност од видот и рокот на траење на брзо замрзнатата храна и подолго.

Член 13

(1) По исклучок од член 12 на овој правилник, температурата на воздухот во разладните витрини во трговските објекти на мало и во текот на доставувањето во трговската мрежа, треба да се мери со најмалку еден термометар поставен на видно место.

(2) Отворените разладни витрини треба да имаат:

- 1) јасно означена линија која го обележува максималниот капацитетот на витрината; и

2) термометар кој ја отчитува температурата на воздухот во задниот дел на витрината и истиот да е поставен на ниво на линијата, која означува максимален капацитет на витрината.

(3) По исклучок од член 12 на овој правилник разладните уреди со капацитет под 10 кубни метри кои се користат за чување на брзо замрзнатата храна во трговските објекти за трговија на мало може да имаат само еден термометар за мерење на температурата на воздухот поставен на видно место.

Член 14

(1) Постапката за земање мостри и методот за мерење потребни за официјалната контрола на температурите на брзо замрзнатата храна треба да се вршат во согласност со Прилог 1 и Прилог 2 кои се составен дел на овој правилник.

(2) Методот на мерење од Прилог 2 на овој правилник може да се користи само во случај кога при вршење на контрола има реална основа за сомневање во температурните граници предвидени во овој правилник.

Член 15

(1) По исклучок од член 14 став (1) од овој правилник, може да се користат и други научно валидни методи, кои се усогласени со методите од Прилог 2 на овој правилник, доколку со ова да не се попречува слободното движење на брзо замрзнатата храна.

(2) Во случај на разлики во резултатите, предност имаат резултатите добиени според методите утврдени во Прилог 2 на овој правилник.

Член 16

Со влегување во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за посебните барања што се однесуваат на брзо замрзнатите прехранбени производи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 32/06).

Член 17

Одредбите од членот 15 на овој правилник ќе отпочнат да се применуваат со пристапувањето на Република Македонија во Европската Унија.

Член 18

Одредбите на членовите 12 и 13 од овој правилник ќе престанат да важат со денот на пристапување на Република Македонија во Европската Унија.

Член 19

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02-311/1
21 јануари 2013 година
Скопје

Директор,
Дејан Рунтевски, с.р.

*1 Правилникот за начинот на означување на храната е усогласен со Директивата 2000/13/ЕС на Европскиот Парламент и на Советот од 20 март 2000 година за приближување на законите на земјите-членки кои се однесуваат на означување, презентирањето и рекламирањето на прехранбените производи, CELEX број 32000L0013.

Прилог 1

Постапка за земање на примероци од брзо замрзнатата храна наменета за исхрана на луѓе.

1. Избор на пакувањата за контрола

видот и количеството на пакувања над која се врши контрола се избираат, од делот на пратката каде што температурата е највисока.

1.1. Ладилници

Примероците се избираат од неколку критични точки на ладилникот, на пример: близу до вратите (горно и долно ниво), близу до средината на комората (горно и долно ниво) и близу до излезниот воздух од уредот за ладење. Треба да се земе предвид времетраењето потребно за складирање на секој производ (заради стабилизирање на температурата).

1.2. Транспорт

(а) Доколку е потребно да се земат примероци за време на транспортот се избира примерок од горниот и од долниот дел од пратката, до работ на отворот на секоја единечна или дупла врата

(б) Земање примероци за време на истоварување:

Се избираат четири примерока од следниве критични точки:

- од горниот и од долниот дел на пратката, до работ на отворот на вратите;
- од задните горни агли на пратката (од точката што е најоддалечена од разладниот уред);
- од средиштето на пратката;
- од средината на предната површина на пратката (што е можно поблиску до разладниот уред), од горните и од долните агли од предната површина на пратката (што е можно поблиску до излезниот воздух на разладниот уред).

1.3. Малопродажни разладни витрини

примерок за испитување се зема од три места што претставуваат најтопли точки во малопродажната разладна витрина.

Прилог 2

Метод за мерење на температурата на брзо замрзнатата храна наменета за исхрана на луѓе.

1. Опсег

Според членот 3 точка 1) на овој правилник температурата на целиот производ, по термичката стабилизација, треба постојано да се одржува на $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$ или на пониска температура, со можни нагорни флукуации, како што е утврдено во член 6 на овој правилник.

2. Принцип

Мерењето на температурата на брзо замрзнатата храна се состои од точно регистрирање на температурата на примерокот избран во согласност со прилог 1, со помош на соодветна опрема.

3. Инструменти**3.1. термометар****3.2. Инструменти за перфорација.**

Се користат зашилени метални инструменти, како што се: шило за мраз, рачен сврдел или бургија, што лесно се чистат.

4. Општа спецификација за инструментите за мерење на температурата

Мерните инструменти треба да ги исполнуваат следниве спецификации:

- (а) за време од три минути, точност при мерењето треба да се постигне 90 % помеѓу првото и последното читање;
- (б) инструментот треба да има точност од $\pm 0,5^{\circ}\text{C}$ при мерен опсег од -20°C до $+30^{\circ}\text{C}$;
- (в) точноста на мерењето не смее да се менува за повеќе од $0,3^{\circ}\text{C}$ за време на работа на амбиентален температурен опсег од -20°C до $+30^{\circ}\text{C}$;
- (г) резолуцијата на дисплејот на инструментите треба да биде $0,1^{\circ}\text{C}$;
- (д) прецизноста на инструментот треба да се проверува во редовни интервали;
- (е) инструментот треба да биде калибриран;
- (е) температурната сонда треба да може лесно да се чисти;
- (ж) делот од мерниот инструмент осетлив на температура треба да биде направен така што ќе гарантира добар термички контакт со производот;
- (з) електричната опрема треба да биде заштитена од непожелни ефекти настанати како резултат на кондензација на влагата.

5. Постапка на мерење**5.1. Претходно ладење на инструментите**

Температурната сонда и инструментот за перфорирање во производот пред мерењето на температурата на производот треба да се изладат.

Методот што се користи за претходно ладење треба да обезбеди температурата на инструментите што е можно повеќе да се изедначи со температурата на производот.

5.2. Подготовка на примероци за мерење на температурата

Температурните сонди главно не се направени така да навлегуваат во брзо замрзната храна. Оттука е потребно да се направи дупка во храната во која се вметнува сондата со помош на претходно изладен инструмент за перфорирање. Дијаметарот на дупката треба што повеќе да одговара на оној на сондата, а нејзината длабочина ќе зависи од типот на производот (како што е опишано во точка 5.3.) од овој прилог.

5.3. Мерење на температурата на производот

Подготовката на примерокот и мерењето на температурата треба да се вршат во разладена средина. Мерењето се врши на следниот начин:

- (а) Ако димензиите на производот дозволуваат, се става однапред разладената сонда до длабочина од 2,5 mm од површината на производот.
- (б) доколку постапката опишана во потточка (а) од оваа точка не е можна, сондата треба да се стави до минимална длабочина од површината три до четири пати поголема од дијаметарот на сондата;
- (в) Одредена храна, поради нејзината големина или состав (на пр., грашок) не може да се дупчи за да се определи температурата. Во такви случаи, внатрешната температура на пакувањето со храна треба да се определи со ставање на остра сонда во средиштето на пакувањето, за да се измери температурата што е во контакт со храната.
- (г) Температурата се исчитува кога ќе достигне стабилна вредност.

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов.
Телефон: +389-2-55 12 400.
Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2013 година изнесува 10.100,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2013016